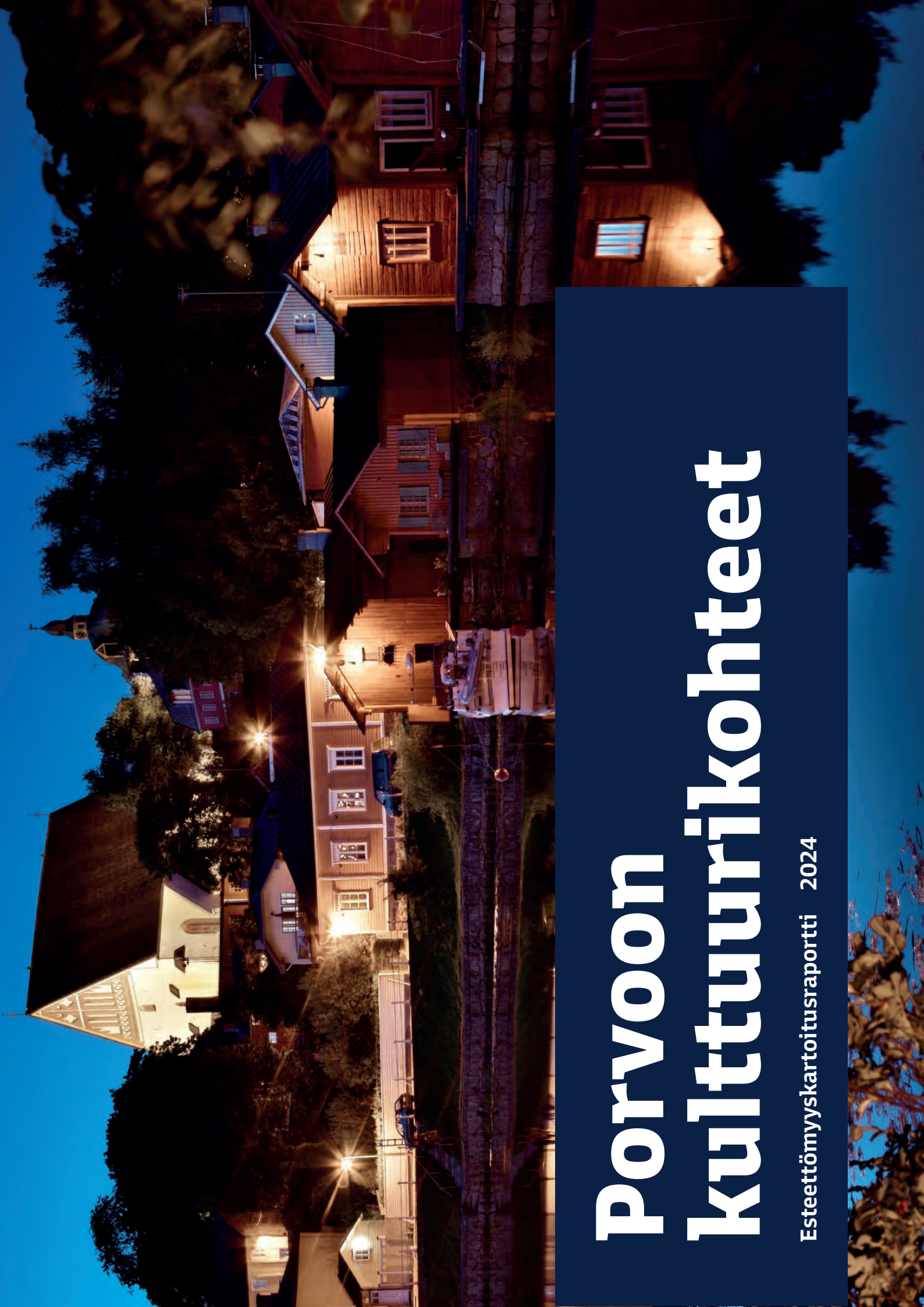

A nighttime photograph of a village in Porvoo, Finland. The scene is illuminated by warm streetlights and house lights, creating a cozy atmosphere. In the foreground, a large, light-colored wooden house with a prominent chimney and a small porch is visible. To the left, a church with a dark, pointed roof and a small bell tower stands out against the dark sky. The background shows more houses and trees, with a few cars parked on the street. The overall mood is peaceful and inviting.

Porvoon kulttuurikohteet

Esteettömyyskartoituksraportti 2024

Sisällys

Esteettömyyskartoituksen toteutus	3
---	---

Runebergin koti

Saapuminen kohteeseen	5
Esteetön sisäänkäynti	6
Aulatilat	7
Museo	8
Näyttelytila	9
WC-tilat	10
Tiivistelmä	11

Albert Edelfeltin ateljee

Saapuminen kohteeseen	13
Kulku Villa Albertiin	14
Villa Albert	15
Aula ja näyttelytila	16
WC-tilat	17
Kulku ateljeemuseoon	18
Ateljeemuseo	19
Tiivistelmä	20

Porvoon museo

Saapuminen kohteeseen	22
Holmin talon esteetön sisäänkäynti	23
Holmin talo	24
Opasteet ja näyttelygrafiikka	25
Vanha raathuone	26
Vaunuvaja	28
Tiivistelmä	29

Porvoon tuomiokirkko

Saapuminen kohteeseen	31
Pysäköinti	32
Sisäänkäynti	33
Eteinen	34
Kirkkosali	35
Muita huomioita	36
Tiivistelmä	37

Länsirannan taidereitti

Saapuminen kohteeseen	39
Reittikartta	40
Opasteet	41
Liikkuminen reitillä	42
Teokset	43
Muita huomioita	47
Tiivistelmä	48

Esteettömyyskartoituksen toteutus

Esteettömyyskartoitukset toteutettiin loka-joulukuussa 2024. Kartoitusten aikana kohteissa liikuttin mahdollisuuksien mukaan sekä kävellen että pyörätuolilla, ja kohteisiin saavuttiin henkilöautolla.

Säätä vaihteli kartoitusten aikana aurinkoisesta ja kuivasta märkään ja lumiseen. Osa kohteista on ensisijaisesti avoiminna kesäisin, ja tämä on pyritty huomioimaan kartoituksessa.

Kartoituksessa keskityttiin kohteiden esteettömyyteen liikunta-rajotteisen vierailijan näkökulmasta, mutta näkö- ja kuulovammat pyrittiin myös huomioimaan.

Kartoituksien yhteydessä haastateltiin kohteiden työntekijöitä ja heiltä saatua tietoa on hyödynnetty tässä raportissa.

Kartoituksen tarkoituksena oli tuottaa esteettömyystietoa, jota Porvoon kaupungin matkailu sekä itse kohteet voivat hyödyntää verkkosivuillaan sekä tarpeen mukaan muissa julkaisuissa.

Kunkin kohteen esittelyn lopussa on tiivistelmä, jota voi käyttää viestinnässä sellaisenaan tai tarvittaessa täydentää. Tiivistelmän laatimisessa on hyödynnetty kohteen verkkosivuilla ennestään olevaa saavutettavuustietoa niissä kohteissa, joissa tietoa on ollut saatavilla.

Kaisa Leka

Esteettömyyskartoitaja, kokemusasiantuntija

040-585 6303

kaisa@kaisaleka.net

Raportin kuvat **Kaisa & Christoffer Leka**

Kannen kuva **Visit Porvoo**

J. L. Runebergin koti

J. L. Runebergin koti sijaitsee mukulakivikatuja kulmauksessa Porvoon keskustassa. Museoon pääsee tutustumaan avustettuna porrashissin kautta.

Saapuminen kohteeseen

J. L. Runebergin koti sijaitsee Porvoon keskustassa Aleksanterinkadun ja Runeberginkadun kulmassa. Aleksanterinkadun puolella jalkakäytävä on epätasainen ja viettää huomattavasti joelle päin, Runeberginkadun puolella jalkakäytävä on mukalakiveä.

Sorapetteinen sisäpiha on epätasainen ja pihalla liikkuminen pyörällisellä apuvälineellä voi olla haastavaa ilman avustajaa.

Piha-alue on aidattu ja pihalle kuljetaan porteista Aleksanterinkadun tai Runeberginkadun puolelta. Runeberginkadun puoleinen portti voidaan tarvittaessa avata saattoliikennettä varten.

Pääsisäänkäynnille johtavat portaavat, joissa on 13 askelmaa.

Portailla on molemmin puolin käsijohteet 100–110 cm korkeudella, mutta ne eivät ylety alhaalla viimeisille askelmille.

Sisäänkäynnin kynnyksen ulkopuolelta 17 cm korkea ja sisäpuolelta 8 cm. Eteinen on hämärä.

Kuistilla on selkänojaton ja käsinojaton penkki, jonka korkeus on 36 cm. Penkki on suojassa sateelta.

Pihalla on kaksi selkänojallista ja käsinojallista penkkiä, joiden istuinkorkeus on 43 cm. Penkeille pääsee talvella kertymään lunta.

Lastenvaunut tulee jättää vierailun ajaksi kuistille tai pihalle.

KEHITYSEHDOTUS Käsijohteiden tulisi jatkua 30 cm viimeisen portaatan jälkeen. Kovempi pintamateriaali ja tasaisemmat kulkureitit helpottaisivat liikkumista pihalla ja jalkakäytävillä.

Saavutettavuustieto

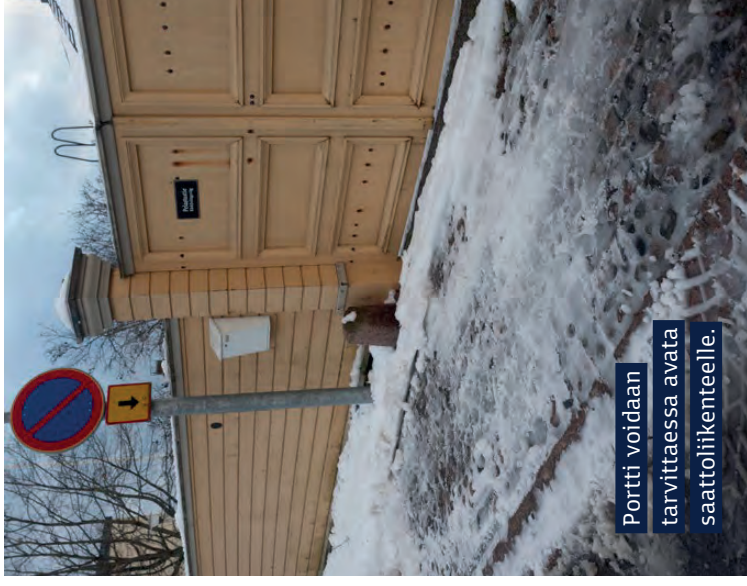
Museon verkkosivuilla (porvoo.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kulttuuri/museot-ja-nayttelyt/runebergin-koti/) on kuvailtu selkeästi mutta niukasti kohteen saavutettavuutta.

KEHITYSEHDOTUS Täydennetään verkkosivujen saavutettavuustietoja maininnalla siitä, että Runeberginkadun puoleinen portti voidaan tarvittaessa avata.

Kuvaillaan pihan pintamateriaalia ja epätasaisuutta.

Esteettömän sisäänkäynnin osalta katso sivu 20.

WC-tilojen osalta katso sivu 24.

Portti voidaan

tarvittaessa avata

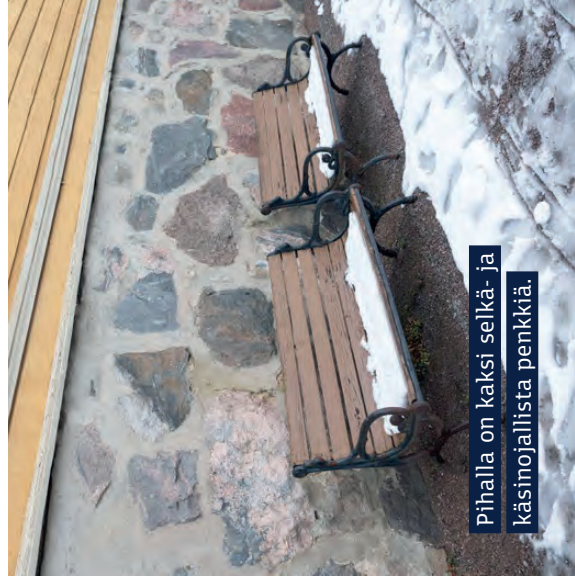
saattoliikenteelle.

Pääovelle johtavat portaavat,

joissa on molemmin puolin

käsijohteet,

Pihalla on kaksi selkä- ja

käsinojallista penkkiä.

Kuistilla on matala selkä-

ja käsinojaton penkki.

Esteetön sisäänkäynti

Rakennuksen takana on sisäänkäynti, jolle johtaa jyrkkä metalliluiska. Luiska on 110 cm pitkä ja 26 % kalteva, ja piha viettää luiskan kohdalla. Luiskan käyttäminen ilman avustajaa voi olla haasteellista. Luiskassa ei ole reunoja, jotka estäisivät apuvälineen renkaan putoamisen luiskan reunalta. Oveissa on pyöreäreunaiseksi kulunut puinen kynnyks.

Eteistilassa on 76 cm leveä ja 107 cm pitkä porrashissi, jossa on 300 kg painoraja. Hississä on alas laskettavat reunukset, jotka estävät luiskahtamisen pois hissistä nousun aikana. Hissiä käytettäessä on huomioitava automaattisesti alas laskeutuvat kaiteet, jotka kaventavat ja lyhentävät hiukan käytettävissä olevaa tilaa. Museon henkilökunta käynnistää hissien ja neuvoo sen käytössä.

Porrashissi tuo käyttäjän eteiseen, josta kuljetaan sisälle kahden kynnyksen yli. Kynnykset on viistetty siirrettävillä puisilla luiskilla, mutta kynnyksien ja luiskien välillä on noin 4–5 cm korkeuserot. Luiskat ovat 25 cm pitkiä ja niiden kaltevuus on 15–24 %. Kynnysten yli liikkumisessa voidaan tarvita avustajaa.

Eteisestä siirrytään henkilökunnan käytössä olevaan toimistoon, jonka kautta päästään varsinaiseen museoon.

KEHITYSEHDOTUS Täydennetään verkkosivuilla olevia esteetömyystietoja niin että vierailija voi paremmin arvioida, pystyykö käyttämään porrashissiä ja siirtymään sisätiloihin itsenäisesti tai avustettuna.

Sisäänkäynnille johtavassa luiskassa tulee olla 5 cm korkea suojaireuna estämässä putoamisen. Luiskan loiventaminen ei liene sisäpihan ahtauden takia mahdollista, mutta ulkotiloissa luiskan kaltevuuden tulisi olla korkeintaan 5 % mikäli luiskaa ei pystytä pitämään sisätiloja vastaavassa kunnossa eli kuivana ja lumettomana.

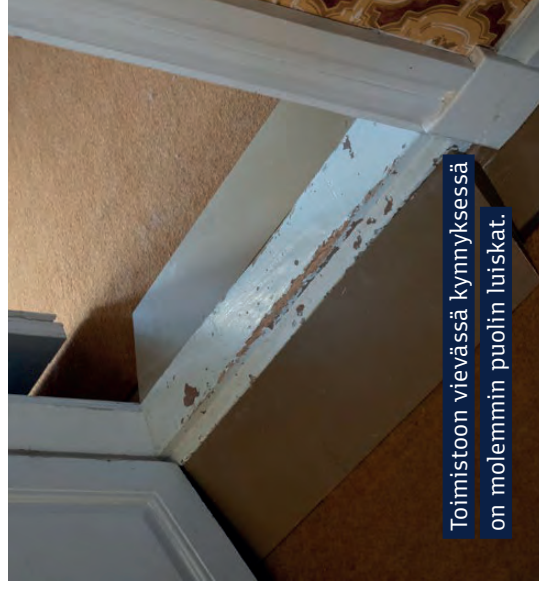
Esteettömälle sisäänkäynnille johtaa jyrkkä metalliramppi.

Porrashissi vie eteistilaan, josta siirrytään sisälle toimiston kautta.

Eteistilasta sisälle siirrytään korkean kynnyksen yli.

Toimistoon vievässä kynnyksessä on molemmin puolin luiskat.

Aulatilat

Lattia

Puulattioilla on jämäkät matot, jotka eivät aiheuta kompastumis- tai liukastumisvaaraa. Matoilla voi liikkua sujuvasti pyörellisellä apuvälineellä.

Asiointitiski

Asiointitiski on 106 cm korkea, mikä sopii hyvin useimmille kasvellen liikkuville vierailijoille mutta on pyörätuolikäyttäjälle tai lyhytkasvuiselle henkilöille liian korkea.

KEHITYSEHDOTUS

KEHITYSEHDOTUS Tutkitaan, olisiko mahdollista madaltaa osa asiointitiskistä 75–80 cm korkeudelle ja jättää sen alle tilaa pyörätuolille.

Vaatesäilytys

Eri korkeudella oleviin säilytyslokeroihin on helppo ylettyä myös pyörätuolista. Naulakko on 170 cm korkeudella ja sitä on hankala käyttää pyörätuolista käsin, koska penkki on naulakon edessä.

Museossa tulee käyttää kenkien päällä muovisia tossuja, jotka voi pukea penkillä istuen. Selkänojattomien ja käsinojattomien penkkien korkeus on 45 cm.

Tilassa on näkyvästi esillä kokoontaitettavia tuoleja, joita voi ottaa mukaan ja käyttää museossa. Museon kalustukseen kuuluvilla vanhoilla tuoleilla ei ole mahdollista istua.

KEHITYSEHDOTUS

KEHITYSEHDOTUS Tarjotaan eri pituisille henkilöille, joilla voi olla erilaisia haasteita ylös nousemisessa, sekä korkeampia että matalampia istuimia, joista osassa on myös selkä- ja käsinojat. 30–55 cm korkeat istuimet palvelevat erilaisia käyttäjiä.

Vaatenaulakkoja olisi myös hyvä olla eri korkeuksilla, suositus 110–120 ja 140–160 cm.

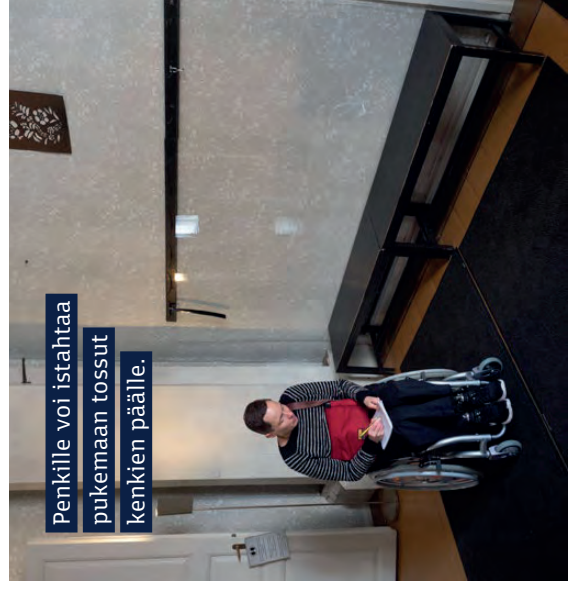
Asiointitiski on pyörä-
tuolinkäyttäjälle liian korkea.

Kokoontaitettavan tuolin
voi helposti ottaa mukaan
museokierrokselle.

Säilytyslokeroihin on helppo ylettyä riippumatta käyttäjän pituudesta ja apuvälineistä.

Penkille voi istahtaa
pukemaan tossut
kenkien päälle.

Museo

Osassa museon huoneista (ns. ”naisten puolella”) on kynnykset. Puiet kynnykset ovat kuluneita ja reunoistaan pyöristyneitä ja ne on siten mahdollista ylittää useimmilla pyörällisillä apuvälineillä, tarvittaessa avustettuna. Kynnyksien korkeus on noin 3 cm.

Kynnykset on poistettu siitä osasta rakennusta, jota Runeberg itse käytti.

Oviaukkojen leveys vaihtelee, kapein on 85 cm leveä. Huoneissa on enimmäkseen hyvin tilaa liikua apuvälineen kanssa, huonekalut on sijoitettu pääasiassa siten että niiden väliin jää kohtuullisen leveät kulkuväylät. Joissakin tapauksissa suuret viherkasvit kaventavat kulkuväyliä.

Suurimman huoneen katossa riippuvan kristallikruunun alaosa on noin 180 cm korkeudella ja voi siten muodostaa törmäysvaaran tätä pidemmille henkilöille.

Puulattiat on pääosin peitetty tukevilla mattoilla.

KEHITYSEHDOTUS

Varmistetaan, että kulkuväylät pysyvät vapaina niin että tiloissa voi liikua helposti apuvälineiden kanssa.

Osassa rakennusta on kynnyksiä, joiden reunat ovat kuluneet pyöreiksi.

Kalusteet on pääasiassa sijoitettu niin että tiloissa on runsaasti tilaa liikua.

J. L. Runeberg käytti elämänsä loppupuolella itse pyörätuolia.

Näyttelytila

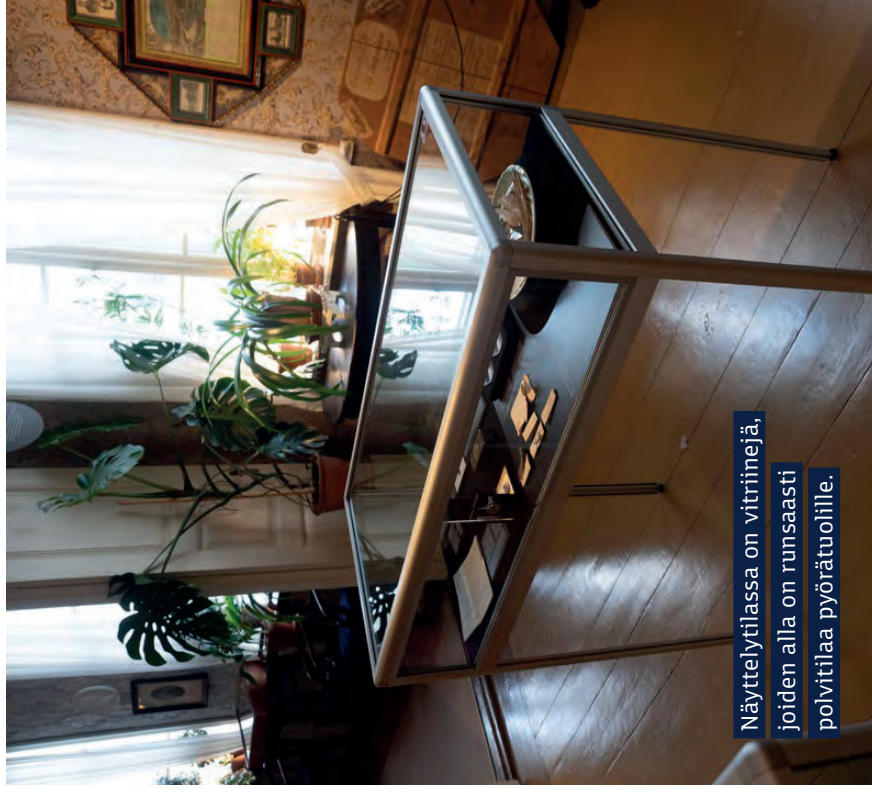
Näyttelytilassa on käytetty 103 cm korkeita vitriinejä, joiden alle jää 78 cm korkea polvitila pyörätuolille. Vitriineissä olevia esineitä pystyy tarkastelemaan melko helposti pyörätuolista käsin, mutta heijastuksien takia tekstejä on haastavaa lukea.

Näyttelyteksteissä on käytetty selkeää päättetöntä fonttia, mutta tekstin pistekoko on melko pieni ja valkoinen kursiviteksti mustalla pohjalla melko vaikeaselkoista.

Osa kylteistä on sijoitettu vitriineihin siten, että niitä on hankala nähdä pyörätuolista käsin.

KEHITYSEHDOTUS Ohjeistetaan näyttelyjen visuaalisesta ilmeestä vastaavia henkilöitä käyttämään tekstikylteissä heijastamatonta materiaalia ja suurempaa pistekokoa. Asetellaan kyltit siten, että niitä on mahdollista lukea myös pyörätuolista käsin. Kylttejä on helpompi lukea jos ne on aseteltu hiukan kallelleen.

Jos näyttelyissä käytetään vitriinejä varmistetaan, että niiden väliin jää riittävästi tilaa. Kulkuväylän vähimmäisleveys on 90 cm, huomioiden kuitenkin että pyörätuolilla kääntymiseen tulee varata halkaisijaltaan 150 cm pyörähdysympyrä.

Näyttelytilassa on vitriinejä, joiden alla on runsaasti polvitilaa pyörätuolille.

Jotkut näyttelytekstit ovat vaikealukuisia pienen pistekoon ja heijastusten takia.

In kuuluva juomalasi 1900-luvun alusta. Mallin suunnitteli uva, runouteen viittaava lyra sekä Runebergin lähipiiristä suomen kielen uudistaja ja kirjailija. Lönnrot sekä valtiomiehet filosofit J. V. Snellman ja kirjailija, runoilija Zacharias Topelius.

Dricksglas ur litala glasbruks s.k. stormannaserie från början av 1900-talet. Modellen är förmigiven av Alfred Gustafsson. Bildmötiven är diktarens porträtt, en lyra som syftar på poesin samt en liljekonvalj som var Runebergs favoritblomma. Egna glas fick också Elias Lönnrot, som författade finska språket och sammanställde nationaleposet Kalevala, samt statsmannen, filosofen J.V. Snellman och författaren, universitetsrektorn Zacharias Topelius.

A drinking glass made by the litala glass belonging to the so-called Great Manier series. The glass was designed by Alfred Gustafsson. The design includes the portrait of the poet, a reference to poetry, and Runeberg's favorite flower, the lily-of-the-valley. Other people close to the series, include the rewriter of the Finnish national epic and compiler of the Finnish national epic, Elias Lönnrot, as well as statesmen and philosopher J. V. Snellman and the author university principal Zacharias Topelius.

WC-tilat

WC-tilaan johtaa 20 cm korkea porras. Henkilökunta voi pyydyttää tuoda ovele metalliset irtoluisikat. Luiskissa ei ole varsinaista kiinnitysmekanismia ja niiden asettelu riittävän tukevasti sopivalle leveydelle on haastavaa.

Kartoituksen yhteydessä luiskia testattiin manuaalipyörätuolilla avustajan kanssa. Testaustilanteessa heräsi suuria epäilyksiä luiskien turvallisuudesta.

WC-tilassa on WC-istuimen vieressä vasemmalla puolella 80 cm tilaa. Istuimeen on kiinnitetty ylös käännettävät käsituet, jotka ovat 66 cm korkeudella.

WC-istuimen vieressä on paperiteline ja hälytyspainike. Toinen hälytyspainike on valokatkaisijan vieressä.

Käsienpesualtaan alla on 24 cm syvä ja 64 cm korkea polvitila.

KEHITYSEHDOTUS Luiska tulee uusua. Nykyinen ratkaisu ei ole riittävän turvallinen eikä helppokäyttöinen.

Verkkosivuilla oleva ennakkotieto WC:n esteettömyydestä ei nyt vastaa todellisuutta, koska luiskain käyttäminen pyörätuolin kanssa on varsin haasteellista. Maininta WC:n esteettömyydestä olisi hyvä poistaa verkkosivuilta kunnes ovele on saatu hankittua asianmukainen luiska.

Peruskorjauksen yhteydessä tulee huomioida säädökset esteettömän WC:n mitoituksesta ja varusteista:

- WC:ssä tulee olla halkaisijaltaan vähintään 150 cm kääntymistila. Kääntymistilassa ei saa olla kalusteita.
- WC-istuimen molemmin puolin tulee olla 80 cm vapaata tilaa.
- Suositellut pesualtaan alla olevan polvitilan mitat ovat leveys 80 cm, korkeus 67 cm ja syvyys 60 cm. Polvitilassa ei saa olla sitä pienentäviä rakenteita, kuten vesi-, viemäriputkia tai hajulukkoa.
- Käsitukien suositeltu asennuskorkeus on 75–80 cm wc-istuimen korkeudesta riippuen. Seinään kiinnitetyt käsituet ovat tukevammat kuin pönttöön kiinnitetyt.
- Hälytyspainikkeet tulee sijoittaa niin että hälytyksen voi tehdä myös lattialta käsin. Hälytys tulee voida myös kuitata ja sen toiminta tulee tarkistaa säännöllisesti.

Tiivistelmä

Runebergin koti sijaitsee rinteessä, joka viettää joelle päin. Museon saavutaan mukulakivillä päällystetyn jalkakäytävän kautta. Sisäpiha on sorapäällysteinen.

Runebergin kodin pääoville johtaa korkeat portaat, joissa on käsijohde molemmin puolin. Museon esteetön sisäänkäynti löytyy rakennuksen takaa. Tarvittaessa sisäänkäynnin lähellä oleva portti voidaan avata saattoliikenteelle. Museolla ei ole omia esteettömiä pysäköintipaikkoja.

Käytössä on porrashissi, jonka luo johtaa jyrkähkö metalliuis-ka. Porrashissiä ei suositella suurikokoisille sähköpyörätuoleille. Henkilökunta avustaa laitteen käytössä, tarvittaessa soita 040 489 9900.

Porrashissiltä siirrytään sisätiloihin kahden korkean kynnyksen yli. Kynnyksissä on luiskat mutta niiden ylittämiseen voi tarvita avustusta. Osassa museon huoneista on puiset noin 3 cm korkeat kynnykset, jotka ovat kuluneita ja reunoistaan pyöristyneitä.

Museon sisällä on vierailijoiden käytössä kokoontaitettavia istuimia. Kuistilla ja pihalla on penkkejä.

WC-tila on ulkorakennuksessa. Tilaan on yksi 20 cm korkea porras.

Museolta löytyy induktiosilmukka. Pyydämme ystävällisesti ilmoittamaan etukäteen, mikäli toivotte sen käyttöönottoa opastuksen ajaksi.

Lastenvaunujen kanssa ei voi kiertää sisällä museossa esineturvallisuuden vuoksi. Vaunut voi jättää pihalle tai kuistille vierailun ajaksi.

Opaskoirille sisäänpääsy on sallittu.

Albert Edelfeltin ateljee

Albert Edelfeltin ateljee sijaitsee kallioisen mäen päällä Haikkoossa. Villa Albertiin pääsee avustettuna luiskaa pitkin ja rakennuksessa on esteetön WC.

Saapuminen kohteeseen

Albert Edelfeltin ateljee sijaitsee Haikkoossa Edelfeltinpolulla kauniissa kallioisessa maisemassa. Ateljeen edustalla on pysäköintipaikkoja, jotka eivät ole museon hallinnoimia. Pysäköintiruutuja ei ole merkitty selkeästi eikä erillistä liikuntaesteisen autopaikkaa ole määritely. Pysäköintialue viettää ja pyörätuoliin siirtyminen on siten haastavaa.

Piha-alue on aidattu. Sisäänkäynnille johtaa kaksi porttia, joita pidetään suljettuina muttei lukossa. Saattoliikennettä varten pihan portti voidaan avata kokonaan niin että saattoliikenne pääsee peruuttamaan sisälle johtavan luiskan viereen.

Luiskalle johtava portti on merkitty pyörätuolisymbolilla.

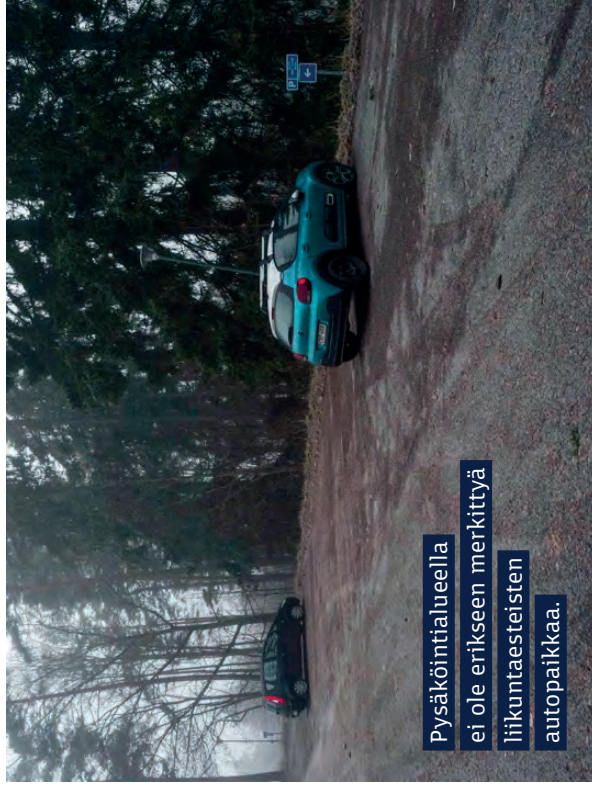
KEHITYSEHDOTUS Kun pysäköintialuetta uudistetaan tulee huomioida esteettömään autopaikkaan liittyvät säädökset:

- Etäisyyden esteettömän autopaikan ja sisäänkäynnin välillä tulisi olla korkeintaan 10 m.
- Esteettömän autopaikan täytyy olla vähintään 360 cm leveä ja 500 cm pitkä.
- Kaltevuutta pysäköintipaikalla saa pituus- ja sivusuunnassa olla korkeintaan 2 %

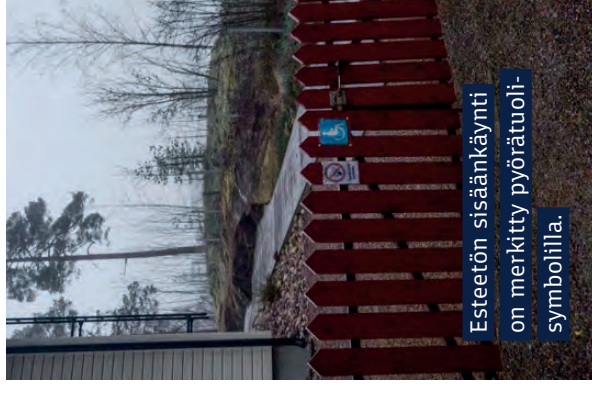
Saavutettavuustieto

Verkkosivuilla (albertedelfeltinateljee.fi) ei ole esteettömyystietoja. Henkilökunta antaa tietoja tarvittaessa puhelimitse, mutta olisi hyvä jakaa tietoa mahdollisimman monikanavaisesti myös verkkosivujen kautta.

KEHITYSEHDOTUS Lisätään verkkosivuille saavutettavuustiedot, joissa kerrotaan pysäköinnistä, saattoliikenteestä, sisäänjohtavasta luiskasta ja rakennuksien sisäänkäynneistä.

Pysäköintialueella ei ole erikseen merkittyä liikuntaesteisten autopaikkaa.

Esteetön sisäänkäynti on merkitty pyörätuolisymbolilla.

Pääportilla on infokyltti, jossa on tietoa aukioloajoista.

Kulku Villa Albertiin

Luiska

Villa Albertiin johtaa portin luota noin 2300 cm pitkä puinen luiska, jonka leveys on kapeimmillaan 123 cm ja kaltevuus on 15 %. Kartoitushetkellä luiska oli huurteinen ja liukas, mutta kohde on avoinna vain kesäkaudella, jolloin huuretta ei muodostu. Sateisella säällä jyrkähköllä luisalla voi kuitenkin olla liukastumisvaara. Luisalla ei ole kaidetta eikä reunuksia.

Luiskan kulkeminen pyörällisellä apuvälineellä ilman avustusta voi olla kaltevuuden takia haasteellista.

Luisalle siirytään alhaalla puulevyn kautta. Kartoitushetkellä levy oli siirtynyt irti luisasta muodostaen aukon levyn ja luiskan väliin.

Luiska johtaa terassille, jolta kuljetaan sisään Villa Albertiin.

Terassilla on käsi- ja selkänojaton penkki, joka on 40 cm korkea.

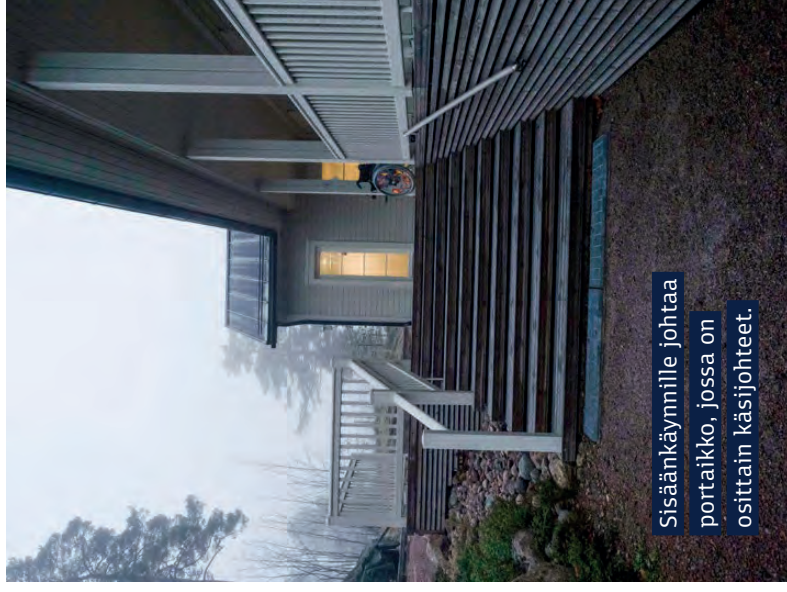
KEHITYSEHDOTUS Lisätään luiskaan 5 cm korkeat reunukset estämään apuvälineen renkaiden putoamisen reunalta.

Ulkotiloissa luiskan kaltevuuden tulisi olla korkeintaan 5 % mikäli luiskaa ei pystytä pitämään sisätiloja vastaavassa kunnossa eli kuivana ja lumettomana. Luiskan loiventaminen ei liene käytännössä mahdollista, mutta kaiteet luiskan molemmilla puolilla helpottaisivat liikkumista ja vähentäisivät liukastumisriskiä.

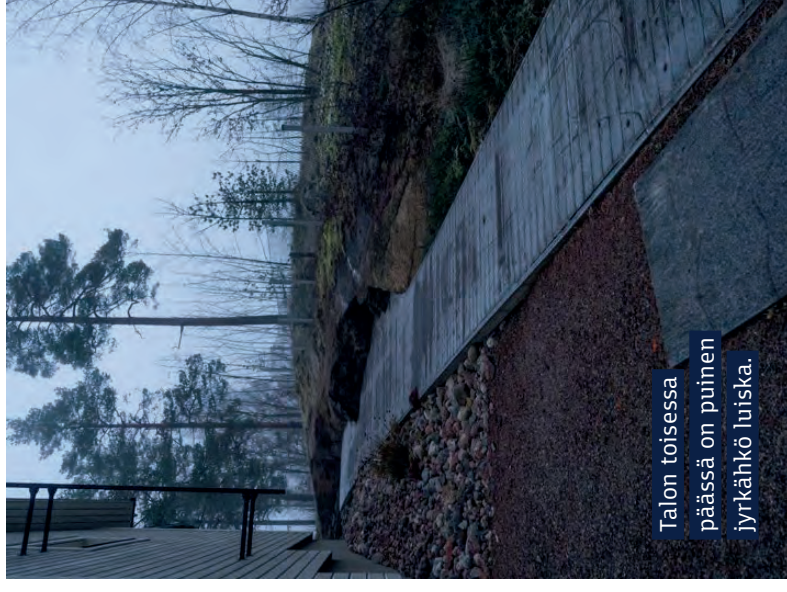
Portaikko

Toisella puolella terassia on portaikko, jossa on 10 porrasta. Portaita on molemmin puolin käsijohde, mutta alhaalta katsottuna oikealla puolella käsijohde loppuu kesken ylhäällä ja vasemmalla puolella alhaalla.

KEHITYSEHDOTUS Käsijohteiden tulisi kulkea molemmilla puolien koko portaiden matkalla ja jatkaa 30 cm viimeisen portaan jälkeen.

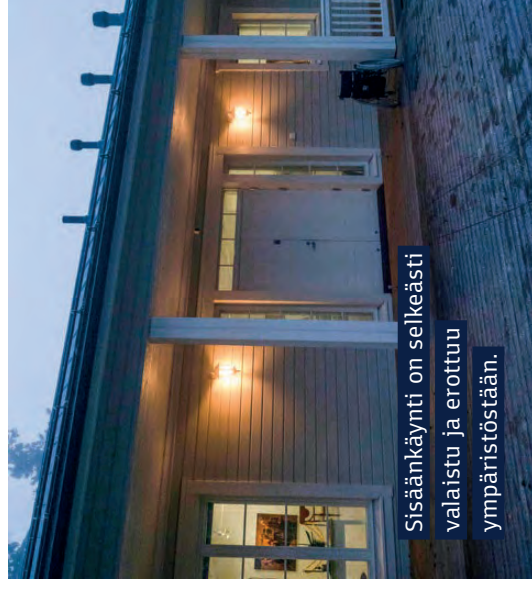
Sisäänkäynnille johtaa portaikko, jossa on osittain käsijohteet.

Talon toisessa päässä on puinen jyrkähkö luiska.

Terassilla on matala käsi- ja selkänojatons penkki.

Sisäänkäynti on selkeästi valaistu ja erottuu ympäristöstään.

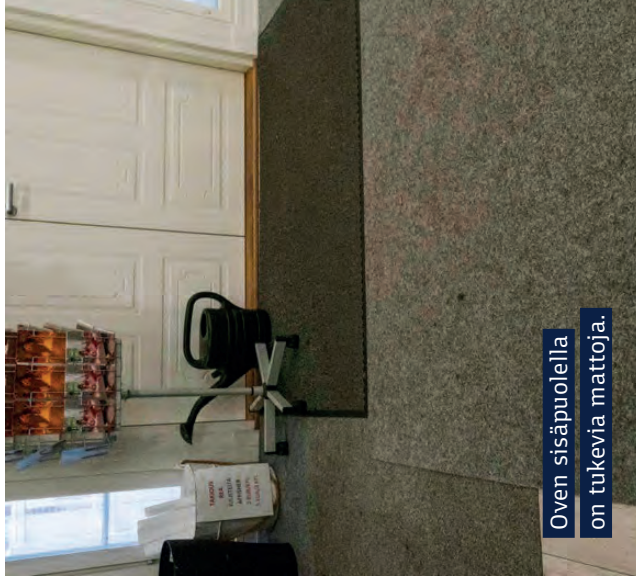
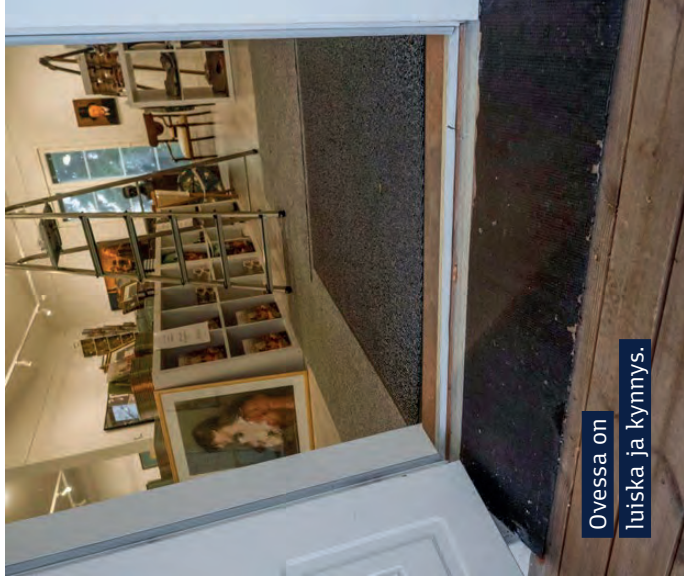
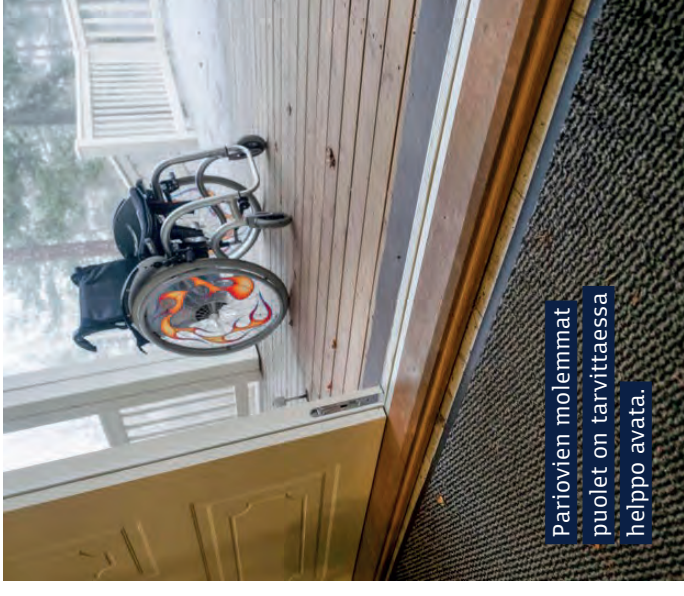
Villa Albert

Villa Albertissa sijaitsevat näyttelytila, museomyymälä sekä WC-tilat. Oviaukon leveys on 76 cm mutta pariovet on helppo avata kokonaan, jolloin vapaa leveys on 154 cm ja ovesta pääsee hyvin sisään leveällään apuvälineellä.

Ovelle johtaa 25 cm pitkä luiska. Kynnys nousee 4 cm luiskan yläpuolelle.

Oven sisäpuolella on tukevat matot, jotka eivät aiheuta kompastumis- tai liukastumisvaaraa. Matoilla voi liikkua sujuvasti pyörällisellä apuvälineellä.

KEHITYSEHDOTUS Selvitetään, onko mahdollista madaltaa kynnystä toisenlaisella luiskalla siten että kynnynksen korkeus olisi korkeintaan esteettömyysmääräysten mukainen 2 cm.

Aula ja näyttelytila

Aulassa ja näyttelytilassa on runsaasti 45 cm korkeita tuoleja ja muita istuimia. Tilassa on helppo liikkua pyörällisellä apuvälineellä. Istuimia voidaan siirrellä tarpeen mukaan ja tilaisuuksia järjestettäessä on hyvä varmistaa, että liikuteltavien kalusteiden välin jää riittävän leveä kulkuväylä, vähintään 90 cm.

Asiointitiski on 90 cm korkea, mikä on hieman korkeampi kuin suositeltu korkeus pyörätuolinkäyttäjälle tai lyhytkasvuiselle henkilölle (75–80 cm). Tiskin alla ei ole polvitilaa.

Naulakko on pyörätuolinkäyttäjälle liian korkealla ja hankalasti saavutettavissa.

Ääni kuuluu tilassa hyvin, mutta tila on kaikuisa ja siinä ei ole äänentoistojärjestelmää eikä induktiosilmukkaa.

KEHITYSEHDOTUS

Tarjotaan eri pituisille henkilöille, joilla voi olla erilaisia haasteita ylös nousemisessa, sekä korkeampia että matalampia istuimia. 30–55 cm korkeat istuimet palvelevat erilaisia käyttäjiä.

Tutkitaan miten kaikuisuutta voisi vähentää ja äänentoistoa parantaa.

Vaatenaulakkoja olisi hyvä olla eri korkeuksilla, suositus 110–120 ja 140–160 cm.

Villa Albertissa järjestetään erilaisia tilaisuuksia.

Tilassa on runsaasti erilaisia istuimia.

Museokaupan tuotteisiin pystyy tutustumaan myös pyörätuolista käsin.

WC-tilat

WC-tiloihin johtavan käytävän vapaa leveys on 105 cm. Käsienpesutilan tilan ja esteettömän WC:n ovien leveys on 91 cm. Käsienpesutilan ovesa on 2 cm kynnyks, esteettömän WC:n ovesa ei ole kynnystä. Esteetöntä WC-tilaa ei ole merkitty pyörätuolisymbolilla.

Kartoitushetkellä hälytysnaru oli kiedottu bideesuikkuun. Naru ulottui lattialle, mutta hälytyksen tekeminen olisi ollut hankalaa koska naru ei päässyt vetämään vapaasti. Hälytyksen toiminta varmistettiin.

WC:n oven sisäpuolella ei ole vaakavedintä, joka helpottaisi oven sulkemista pyörätuolista käsin.

WC-istuimeen on kiinnitetty käsitet 66 cm korkeudelle. Istuimen vieressä on toisella puolella vapaata tilaa, jossa on pölynimuri.

WC:n valot syttyvät automaattisesti tilaan tultaessa.

Lavuaarin alla on 78 cm korkea ja 11 cm syvä vapaa tila.

Roskakori avataan jalkapainikkeella, mikä ei sovi monille liikuntarajoitteisille.

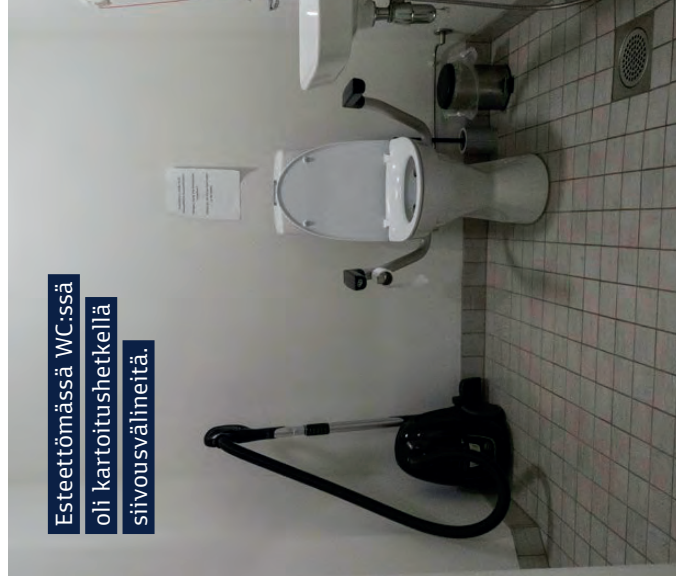
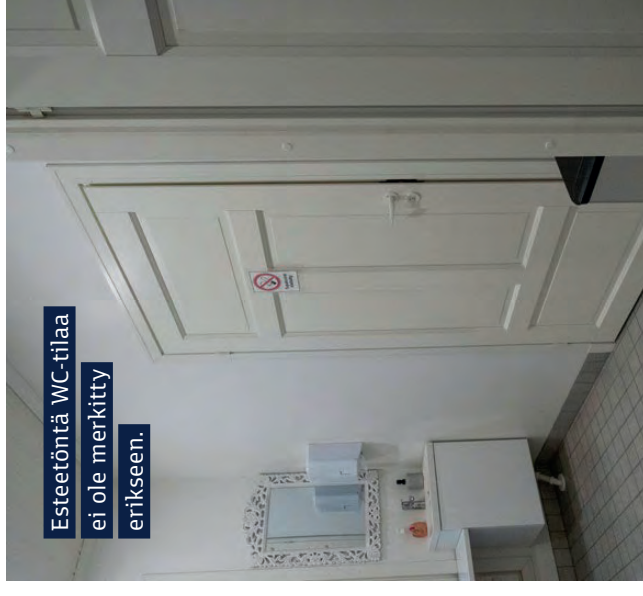
KEHITYSEHDOTUS Merkitään esteetön WC-tila pyörätuolisyöbolilla ja asennetaan oveen vaakavedin.

Varmistetaan, että hälytysnaru riippuu vapaasti ja ylettyy lattialle asti niin että hälytyksen voi tehdä sekä WC-istuimelta että lattialta käsin.

Etsitään siivousvälineille muu säilytyspaikka ja vaihdetaan jalkapainikkeellinen roskakori avoimeen.

Peruskorjauksen yhteydessä tulee huomioida säädökset esteettömän WC:n mitoituksista ja varusteista:

- WC:ssä tulee olla halkaisijaltaan vähintään 150 cm kääntymistila. Kääntymistilassa ei saa olla kalusteita.
- Pönton molemmin puolin tulee olla 80 cm vapaata tilaa.
- Suositellut pesuaukkojen alla olevan polvitilan mitat ovat leveys 80 cm, korkeus 67 cm ja syvyys 60 cm. Polvitilassa ei saa olla sitä pienentäviä rakenteita, kuten vesi-, viemäriputkia tai hajulukkoa.
- Käsitukien suositeltu asennuskorkeus on 75–80 cm wc-istuimen korkeudesta riippuen. Seinään kiinnitetyt käsitet ovat tukevat mat kuin pönttöön kiinnitetyt.

Kulku ateljeemuseoon

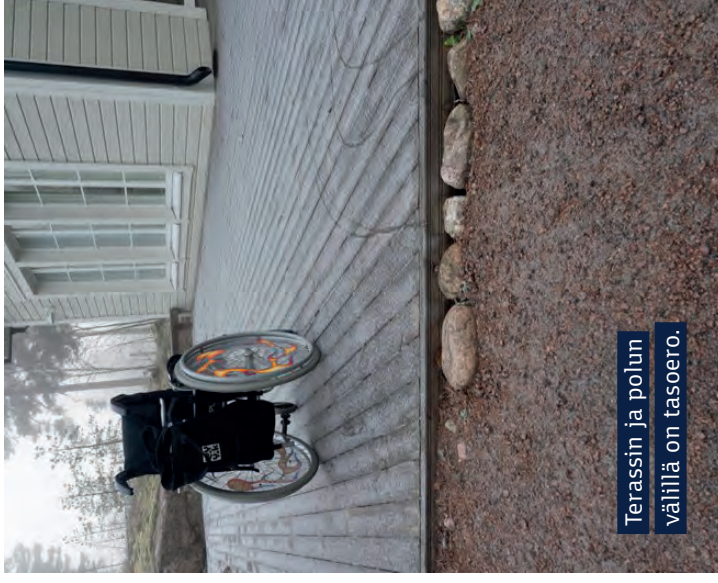
Villa Albertista kuljetaan ateljeemuseoon polkua pitkin. Terassilta polulle on 7 cm tasoero, jota on pyritty pienentämään kivillä.

Polun pinta on kivituhkan kaltaista napakkaa materiaalia, jota pystyy hyvin kulkemaan pyörällisen apuvälineen kanssa.

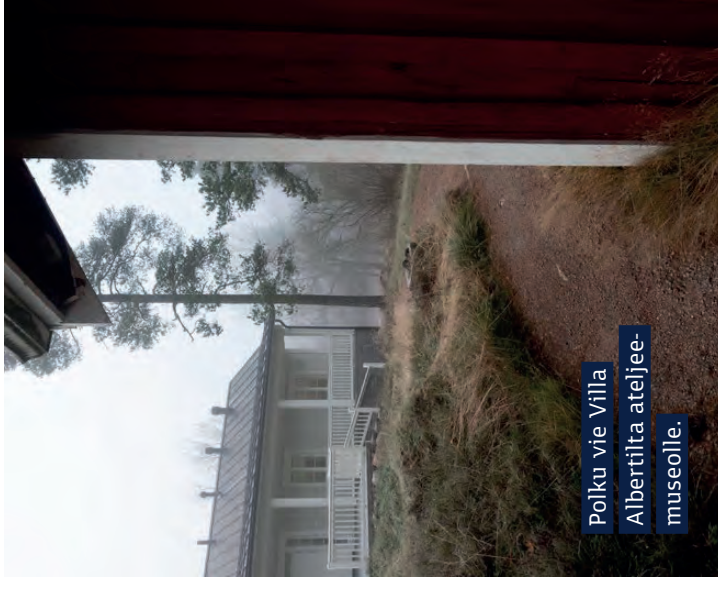
Kapeimmillaan polku on 85 cm leveä. Polku viettää jonkin verran alas mäeltä, suurimmillaan kaltevuus on 6 %.

KEHITYSEHDOTUS Terassin reuna viistetään niin että terassilta pääsee laskeutumaan polulle portaattomasti eikä synny kompastumisvaaraa.

Tutkitaan, voisiko polkuun rakentaa esimerkiksi puisen reumuksen, jonka avulla estettäisiin ajautuminen alamäkeen. Toisaalta täytyy pohtia, onko polun kehittäminen aiheellista, kun ateljeemuseoon ei kuitenkaan pystytä järjestämään esteetöntä kulkua.

Terassin ja polun
välillä on tasoero.

Polku vie Villa
Albertilta ateljee-
museolle.

Ateljeemuseo

Ateljeemuseon oven edessä on 12,5 cm korkea portas. Ovi on 76 cm leveä ja siinä on kynnyks, joka on ulkopuolelta 8 cm ja sisäpuolelta 5 cm korkea.

Ateljeemuseon sisätiloissa on erilaista esineistöä. Parvelle nousevat jyrkät portaat. Tilaan ei ole mahdollista päästä pyörällisellä apuvälineellä, mutta pienestä tilasta voi saada jonkinlaisen käsityksen ulkopuolelta kurkistamalla.

KEHITYSEHDOTUS Pohditaan, miten mahdollisimman monet kävijät pääsisivät tutustumaan ateljeemuseoon saavutettavasti. Yksi vaihtoehto voisi olla samantapainen virtuaalikierrros kuin Porvoon tuomiokirkon sivuilla (porvoonseurakunta.fi/porvoon-tuomiokirkko). Virtuaalikierrrokseen voisi päästä tutustumaan sekä etänä että Villa Albertista käsin.

Näkövammaisia voisi palvelulla liittämällä visuaaliseen virtuaalikierrrokseen kuvallutulkauksen ateljeesta ja Edelfeltin töistä.

Ateljeemuseoon johtaa portas ja kynnyks.

Ateljeessa on korkea parvi.

Sisällä ateljeessa on valoisaa.

Ateljee on pienikokoinen.

Tiivistelmä

Albert Edelfeltin ateljee sijaitsee kallioisen mäen päällä. Museolla on oma pysäköintialue, jossa ei ole erikseen merkittyä esteetöntä autopaikkaa. Pysäköintialue viettää tulosuuntaan.

Villa Albertiin johtaa korkeat portaat, joissa on osittain käsijohde molemmin puolin. Rakennuksen toisessa päässä on esteetön sisäänkäynti luiskaan kautta. Luiskaan lähellä oleva portti on merkitty pyörätuolisymbolilla. Portti voidaan tarvittaessa avata saattoliekenteelle.

Puinen luiska on noin 2300 cm pitkä ja sen kaltevuus on suurimmillaan 15 %. Luiskassa ei ole käsijohdetta.

Villa Albertin ovella on lyhyt luiska ja kynnyks, joka nousee 4 cm luiskaan yläpuolelle.

Sisätiloissa ei ole kynnyksiä lukuunottamatta WC:n käsienpesutilaa, jonka ovella on 2 cm korkea kynnyks. Esteettömmään WC-tilaan kuljetaan käsienpesutilan kautta.

Villa Albertissa on runsaasti istuimia ja terassilla matala penkki.

Ateljeemuseo sijaitsee erillisessä rakennuksessa, johon kuljetaan Villa Albertista sorapäällysteistä alamäkeen hiukan viettävää polkua pitkin. Terassin ja polun välillä on 7 cm tasero.

Ateljeemuseon johtaa 12,5 cm korkea porras. Ovella on kynnyks, joka on ulkopuolelta 8 cm ja sisäpuolelta 5 cm korkea. Ovi on 76 cm leveä.

Porvoon museo

Porvoon museo sijaitsee kahdessa historiallisessa rakennuksessa. Holmin talossa on joitakin esteettömiä tiloja ja Vanhalle raati-huoneelle voisi olla mahdollista rakentaa esteetön sisäänkäynti.

Saapuminen kohteeseen

Porvoon museo sijaitsee Porvoon vanhassa kaupungissa kahdessa eri rakennuksessa, Holmin talossa ja Vanhalla raatihuoneella, Raati-
tihuoneentorin reunalla. Raati-
tihuoneentori on päällystetty mukulakivillä ja viettää epätasaisena joelle päin. Torilla kulkee noppakivistä tehtyjä polkuja, joita pitkin on hiukan helpompaa liikkua pyörälläisellä apuvälineellä.

Museorakennukset ovat 1700-luvulta eikä niissä ole hissiä. Holmin taloon on portaaton käynti takaoven kautta sisäpihalta, johon saattoliikenne voi ajaa tarvittaessa kapean portin kautta.

Kartoitushetkellä Vanhalle raatihuoneelle ei ollut yleisölle avointa portaatonta sisäänkäyntiä, mutta mahdollisuutta päästä pyörällisen apuvälineen kanssa sisään Vaunuvaajaan tutkittiin yhdessä museon henkilökunnan kanssa.

KEHITYSEHDOTUS Noppakivipolkuja voisi jatkaa niin että ne yhdistäisivät museot toisiinsa ja Holmin talon etuoven takaoveen.

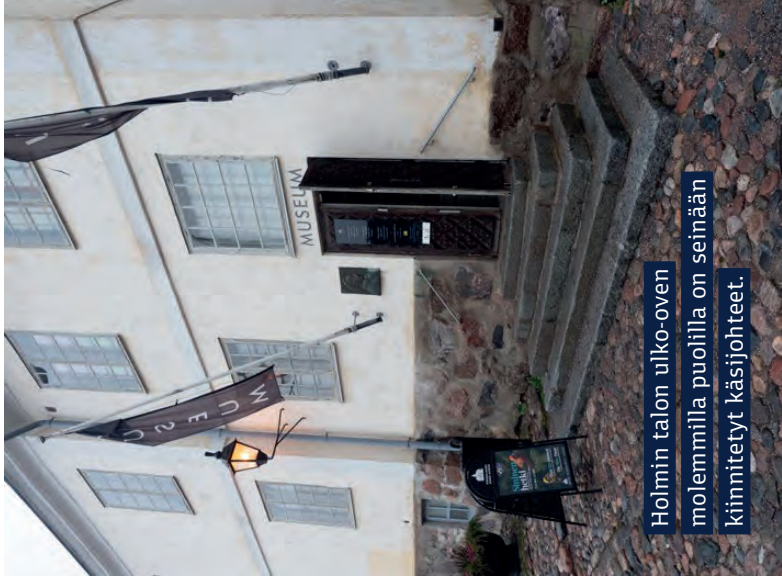
Saavutettavuustieto

Museon verkkosivuilla (porvoonmuseum.fi/tule-meille/suunnitellevierailusi/#) on kuvailtu selkeästi ja yksityiskohtaisesti molempien rakennuksien sisäänkäyntejä, portaita sekä Holmin talon WC-tiloja.

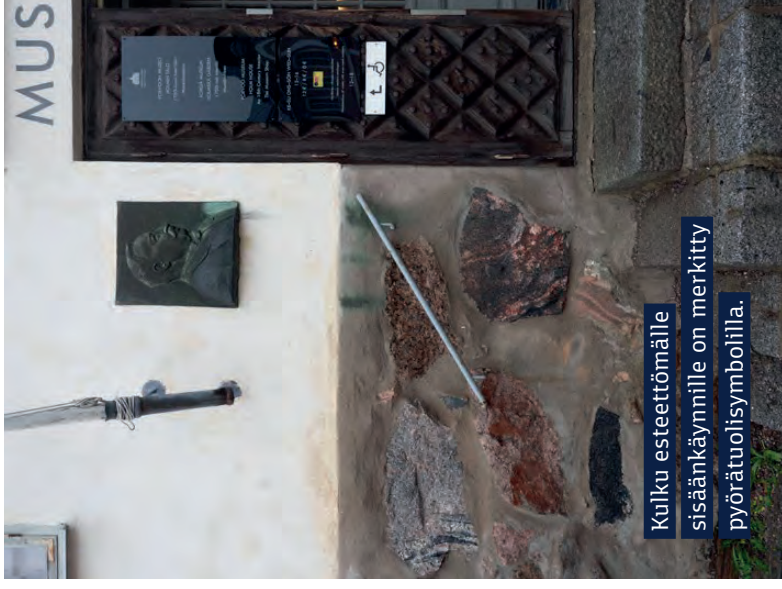
KEHITYSEHDOTUS Verkkosivujen saavutettavuustietoja voisi täydentää tarkemmilla tiedoilla Holmin talon esteettömmästä sisäänkäynnistä.

Verkkosivuilla olisi myös hyvä mainita Vanhan raatihuoneen lukuisista erilaisista kynnyksistä, matalista oviaukoista ja portaitaikoista.

Yleisötilausauksia silmällä pitäen olisi hyvä myös kertoa, onko tiloissa induktiosilmukkaa.

Holmin talon ulko-oven molemmilla puolilla on seinään kiinnitetyt käsijohteet.

Kulku esteettömälle sisäänkäynnille on merkitty pyörätuolisymbolilla.

Noppakivistä tehty polku helpottaa liikkumista muttei jatku sisäpihalle.

Vanhan raatihuoneen sisäänkäynnin luona on epätasainen mukulakivipäällyste.

Holmin talon esteetön sisäänkäynti

Esteetön sisäänkäynti on Holmin talon sisäpihalla, joka on epätasainen ja päällystetty mukulakivillä. Pihalla ei ole merkittyä pysäköintipaikkaa, lähin virallinen liikuntaesteisten pysäköintipaikka on Rihkamatorilla. Pysäköinnistä voi neuvotella museon henkilökunnan kanssa.

Takaoven molemmat puolet aukeavat helposti ja sisään pääsee leveämmälläkin apuvälineellä. Ovella on pyöreäreunaiseksi kullunut puinen kynnyks. Eteisestä johtaa museokauppaan metallinen 328 cm pitkä ja 106 cm leveä luiska. Luiskassa on 3 cm reunukset estämässä apuvälineen renkaiden putoamisen luiskan reunalta ja luiskan kaltevuus on 12 %. Luiskassa ei ole käsijohdetta.

Luiska on tukeva ja sen pintamateriaali ei luista. Luiska on merkitty alhaalta huomioteipillä.

KEHITYSEHDOTUS Lisätään luiskaan käsijohteet. Luiskan loiventaminen ei käytännössä liene mahdollista, mutta sisätiloissa luiskan kaltevuuden tulisi olla korkeintaan 8 %. Reunuksen tulisi suosituksen mukaan olla 5 cm korkea.

Holmin talo

Museokauppa

Museokaupassa mahtui kartoitushetkellä liikkumaan kapeahkolla manuaalipyörätuolilla, mutta kulkuväylät olivat osittain ahtaita.

KEHITYSEHDOTUS Varmistetaan, että kulkuväylät ovat riittävän leveitä pyörälliselle apuvälineelle, vähintään 90 cm. Huomioidaan myös pyörätuolin kääntymistila, jonka tulee olla halkaisijaltaan 150 cm.

Tutkitaan, olisiko mahdollista madaltaa osa asiointitiskistä 75–80 cm korkeudelle ja jättää sen alle tilaa pyörätuolille.

Eteinen

Eri korkeudella olevia säilytyslokeroita on monella tavalla liikkuvien vierailijoiden helppo käyttää. Naulakko on pyörätuolinkäyttäjälle liian korkealla. Tukevat matot eivät aiheuta kompastumisvaaraa.

Eteisessä on selkänöjattomia istuimia, joiden korkeus on 45 cm. Istuimissa on matalat käsinojat.

Eteisestä johtavat pääovelle käsijohteettomat portaat, joissa on seitsemän askelmaa. Portaat on valaistu tyylikkäästi kaiteen alapuolelta. Kaiteen maali on kulunut niistä kohdista, joista portaissa kulkijat ovat ottaneet tukea kaiteesta.

KEHITYSEHDOTUS

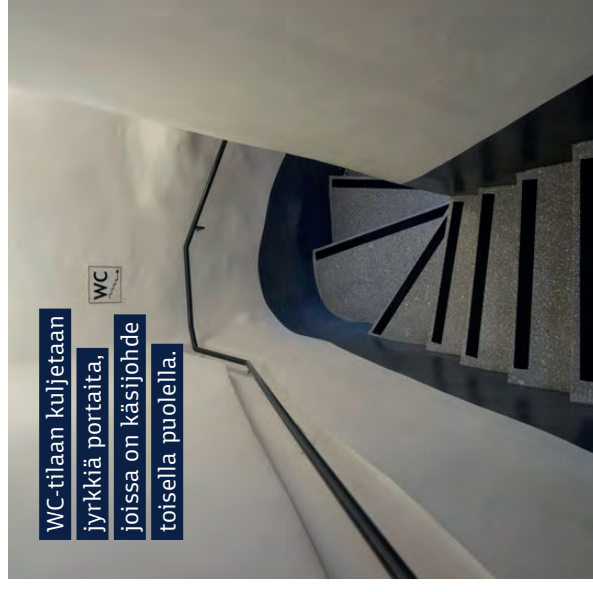
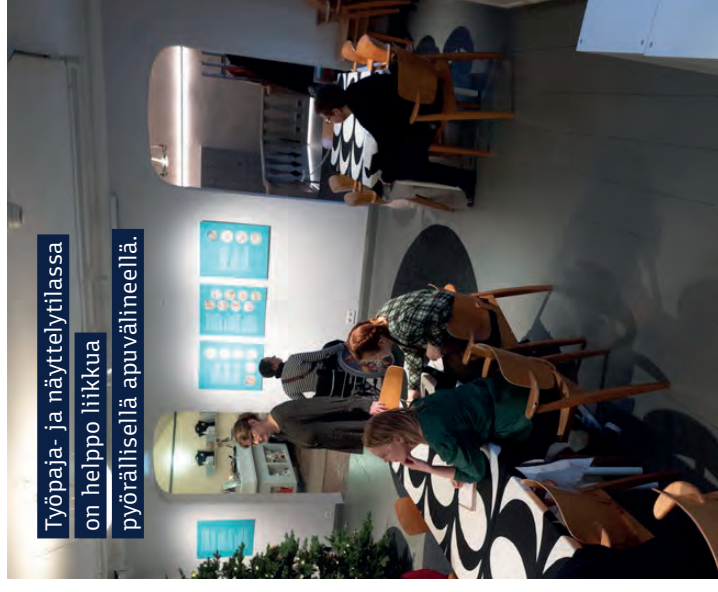
Tarjotaan erilaisille kävijöille sekä korkeampia että matalampia istuimia, joista osassa on myös selkä- ja käsinojat. 30–55 cm korkeat istuimet palvelevat erilaisia käyttäjiä. Myös työpaja- ja näyttelytilassa olisi hyvä olla erilaisia istuimia.

Rakennetaan portaitiin rakennuksen tyyliin sopiva käsijohde.

Vaatenaulakkoja olisi myös hyvä olla eri korkeuksilla, suositus 110–120 ja 140–160 cm.

Työpaja- ja näyttelytila

Työpaja- ja näyttelytilassa on pöytiä ja selkänöjallisia tuoleja, joissa on lyhyet käsinojat. Pöydän ääreen pääsee helposti pyörätuolilla.

Opasteet ja näyttelygrafiikka

Kartoitushetkellä Holmin talossa ja Vanhalla raatihuoneella oli esillä useita varsin erilaisia opasteita ja näyttelytekstejä. Materiaalit olivat pääosin helppolukuisia, niissä oli käytetty selkeää typografi-aa ja tekstin ja taustan kontrasti oli riittävä.

Tekstit ovat osittain melko pitkiä, mikä voi hankaloittaa niiden lukemista ja sisällön hahmottamista. Vanhalla raatihuoneella oli myös lasivitrineissä suuria määriä numeroituja esineitä, joiden tietojen etsiminen pitkästä listasta voi olla työlästä.

Osa teksteistä oli pienikokoisia ja sijoiteltu niin että niitä oli hankala lukea pyörätuolista käsin.

KEHITYSEHDOTUS Yhtenäistetään opasteet ja näyttelygrafiikka. Varmistetaan, että taustan ja tekstin kontrasti on riittävä ja tekstin määrä kohtuullinen.

Vitriineihin sijoitettuja tekstikylttejä on helpompi lukea pyörätuolista käsin jos ne ovat vitriinissä hieman kallellaan, ei vaaka-suorassa. Kylttien sijoittelussa tulee myös varmistaa, että kaikki kävijät pääsevät riittävän lähelle niitä.

Kulttuurilla kaikille -palvelun verkkosivuilla (kulttuuriakaikille.fi/aaavutettavuus_tietopaketit_ja_opaat_museot_ja_nayttelyt) on hyödyllisiä ohjeita saavutettavan näyttelygrafiikan suunnitteluun ja kylttien sijoitteluun.

Painotuotteiden kontrastin voi tarkistaa esimerkiksi verkkosivulla legibility.info/contrast-calculator

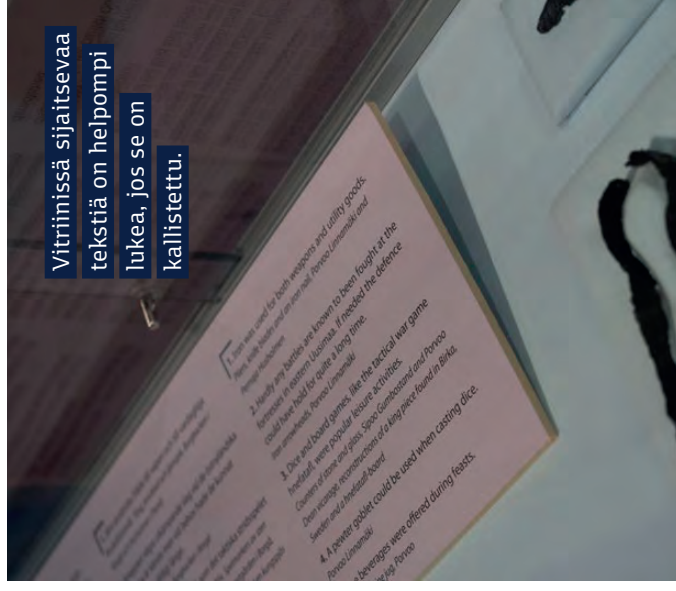
Opasteet ovat
pääosin selkeitä ja
niissä on riittävä
kontrasti.

Teoskylteissä tulee
olla riittävän suuri
pistekoko.

Näyttelygrafiikoissa
on paikoitellen melko
paljon tekstiä.

Vitriinissä sijaitsevaa
tekstiä on helpompi
lukea, jos se on
kallistettu.

Vanha raatihuone

Vanhan raatihuoneen etuovelle johtaa viisi porrasta. Kartoitushetkellä kulku portaiden toiselta puolelta sisään oli estetty. Portaisa on käsijohde vain toisella puolella, mikä hankaloittaa kulkua sisään mikäli vierailijan toinen käsi on heikompi.

Ovella on kynnyks, joka on ulkopuolelta 10 cm ja sisäpuolelta 8 cm korkea. Pariovien molemmat puolet voidaan tarvittaessa avata. Käytännössä sisään harvemmin tullaan pyörällisillä apuvälineillä mutta esimerkiksi lastenvaunut voidaan tuoda sisään tätä kautta. Eteisessä on istuin, naulakko ja säilytyslokerot samaan tapaan kuin Holmin talossa. Asiointitiskin muokkaamiseen pyörätuolin-käyttäjien tarpeisiin ei liene tarvetta, kun tilaan ei joka tapauksessa ole esteetöntä pääsyä.

Sisätilojen portaikoissa on osittain käsijohteet, mutta ne eivät jatku yhtenäisinä läpi portaikkojen. Useimmissa portaikoissa käsijohde on vain toisella puolen portaita, mikä vaikeuttaa jyrkissä ja kuluneissa portaissa liikkumista erityisesti kun vierailijat tulevat toisiaan vastaan.

Rakennuksessa on lukuisia erilaisia kynnyksiä, portaikkoja ja matalia oviaukkoja, jotka aiheuttavat kompastumis- ja törmäysriskin. Osa lattiapinnoista on vinossa. Henkilökunta on tunnistanut erityisen haastavia kohteita, joissa selkeämmille varoituskylteille tai huomiotarroille voisi olla tarvetta.

Näyttelytiloissa on tuoleja, joilla voi levätä.

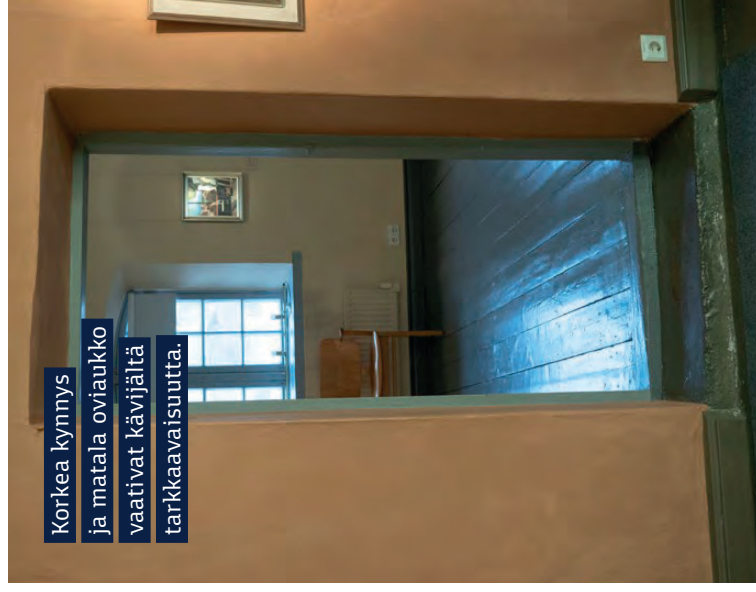
KEHITYSEHDOTUS Jos mahdollista ulkoportaisiin lisätään toinen käsijohde seinän puolelle. Huolehditaan siitä, että portaiden molemmat puolet ovat aina käytettävissä.

Sisäportaisiin lisätään käsijohteet molemmille puolille portaita niin että käsijohteista saa tukea riippumatta siitä mihin suuntaan on menossa ja kumpi puoli kehosta on vahvempi.

Tutkitaan, olisiko mahdollista lisätä apukahva tai käsijohde kynnyksiin ja portaisiin, joissa on suurin kompastumisriski (katso sivun 41 kuvat).

Muistutetaan kävijöitä kynnyksistä, matalista oviaukoista ja vinoista lattioista sekä verkkosivuilla että kylteillä.

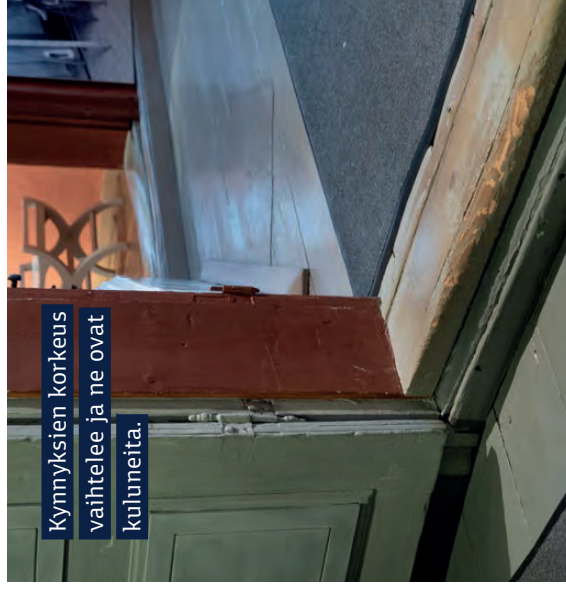
Korkea kynnyks
ja matala oviaukko
vaativat kävijältä
tarkkaavaisuutta.

Jyrkissä portaissa
tukea on haettu
kaiteesta ja maali-
pinta on kulunut.

Väliä käsijohteet
loppuvat kesken
portaikon.

Kynnyksien korkeus
vaihtelee ja ne ovat
kuluneita.

Kaikissa portaikoissa
ei ole käsijohteita.

Huomioraita
varoittaa erityisen
korkeasta ja leveästä
portaasta.

Vaunuvaaja

Sisäänkäyntiä pyörällisellä apuvälineellä Vanhassa raathuoneessa sijaitsevaan Vaunuvaajaan testattiin hätäuloskäynnin kautta. Ovet sijaitsevat katutasossa ja niiden kautta voisi olla mahdollista tulevaisuudessa järjestää esteetön sisäänkäynti Vaunuvaajaan.

Raathuoneentori on Vaunuvajan ovien kohdalla varsin epätasainen. Ovella on 7 cm korkea kynnyks ja sisäänkäynti on epätasainen, mutta sen muokkaamisen esteettömäksi pitäisi olla mahdollista.

Mukulakivet jatkuvat Vaunuvajen puulattian alla ja lattiassa on 2–3 cm korkea reunus, joka estää putoamisen kiville.

Kartoitushetkellä tilassa oli näyttely, jossa oli osittain ahtaita kulkuväyliä. Kulkuväylän leveyden tulee olla vähintään 90 cm, mutta käytännössä apuvälinettä käyttävän vierailijan tulee pystyä kääntymään ja tutkimaan näyttelyn kaikkia osia ilman törmäysvaaraa.

Vaunuvajasta museon muihin osiin johtavat portaat, joissa on seitsemän askelmaa. Portaissa on toisella puolella käsijohte ja niiden yläpäässä on selkänojan tuoli.

KEHITYSEHDOTUS

Esteettömän sisäänkäynnin rakentaminen Vaunuvaajaan olisi museolle hieno tilaisuus kehittää toimintaa ja laajentaa kohdeyleisöä. Esteettömien tilojen ansiosta museo voisi tarjota kaikille vierailijoille yhdenvertaisen mahdollisuuden tutustua näyttelyihin ja osallistua erilaisiin tilaisuuksiin ja työpajatoimintaan.

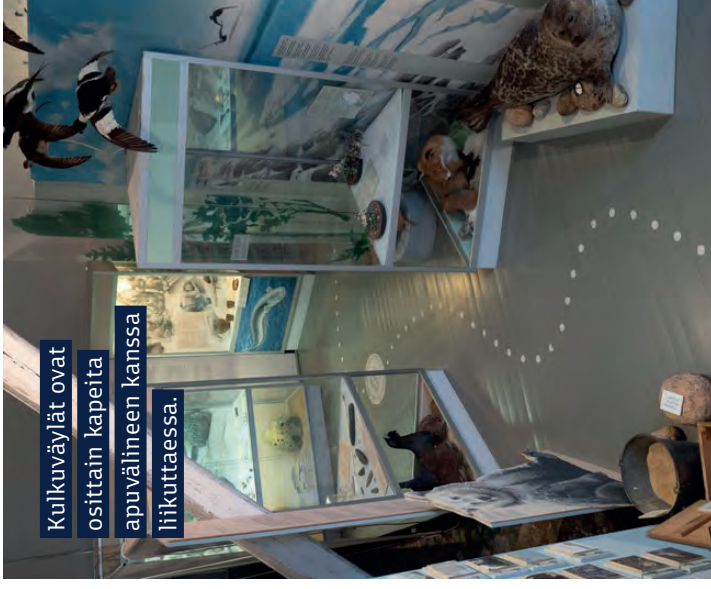
Mukulakivien vaihtaminen oven kohdalla noppakiviksi helpottaisi sisäänkäyntiä.

Putoamisen estävän reunuksen tulee olla 5 cm korkea ja kulkuväylien riittävän leveät apuvälineen kanssa liikkumiseen ja kääntymiseen.

Portaissa tulee olla käsijohteet molemmin puolin.

Näyttelyyn pystyy tutustumaan pyörätuolista käsin.

Kulkuväylät ovat osittain kapeita apuvälineen kanssa liikuttaessa.

Vaunuvajasta museon eteiseen johtavissa portaissa on toisella puolella käsijohte.

Raathuoneentori on hyvin epätasainen ja liikkuminen haasteellista.

Tiivistelmä

Porvoon museon näyttelytilat sijaitsevat Vanhassa Porvoossa, Raatihuoneentorin reunalla, osoitteissa Välikatu 11 ja Jokikatu 45. Museorakennukset ovat peräisin 1700-luvulta ja niissä sijaitsevat tilat eivät ole esteettömiä eikä niissä ole hissiä.

Saavutettavuus

Porvoon Vanha Raatihuoneentori sekä kaikki sinne johtavat kadut ovat kokonaisuudessaan mukulakivin päällystetyt. Raatihuoneentori on epätasainen ja viettää joelle päin.

Vanha raatihuone

Rakennuksen etuovelle johtaa viisi porrasta. Portaita on toisella puolella käsijohde. Ovella on kynmys, joka on ulkopuolelta 10 cm ja sisäpuolelta 8 cm korkea.

Rakennuksessa on kolme kerrosta ja näyttelyt ovat jakautuneet koko rakennukseen, niin että ensimmäisessä kerroksessa on kaksi näyttelyä, jonne ei nousta portaita ja yksi näyttely kellarikerroksessa, jonne laskeudutaan seitsemän porrasta. Näyttelyissä on istuimia, joissa voi levähtää.

Ensimmäisestä kerroksesta toiseen johtaa 19 porrasta ja toisesta kolmanteen 19 porrasta. Portaikossa on paikoittain toisella puolella käsijohde, mutta ei kauttaaltaan. Rakennuksessa ei ole hissiä.

Näyttelytiloissa on erilaisia kynnyksiä, porrasaskelmia ja matalia oviaukkoja, joissa tulee liikkua varovasti. Lattiat ovat osittain vinoja.

Rakennuksessa ei ole yleisö-WC:tä.

Näyttelytiloissa ei ole käsijohteita, joten näkövammaisten suositellaan tutustuvan näyttelyihin avustajan kanssa.

Holmin talo

Rakennuksen etuovelle johtaa viisi porrasta. Rakennuksen seinään on kiinnitetty käsijohde. Heti etuoven sisäpuolella on seitsemän porrasta, joissa ei ole käsijohdetta.

Esteetön sisäänkäynti on rakennuksen takaovella, jonne johtaa melko jyrkkä, mukulakivin päällystetty mäki. Etuovelta takaovelle on matkaa 50 metriä. Tarvittaessa saattoliikenne voi ajaa sisäpihalle takaoven eteen.

Takaovella on pyöreäreunaiseksi kulunut puinen kynmys. Ovelta kulkee 328 cm pitkä luiska museokauppaan ja ensimmäisen kerroksen näyttely-/työpajatilaan. Luiskan kaltevuus on 12 % ja siinä ei ole käsijohdetta.

Näyttely on yläkerrassa, jonne johtaa 20 porrasta. Portaikossa on käsijohde, josta voi ottaa tukea. Rakennuksessa ei ole hissiä. Näyttelyssä on istuimia, joissa voi levähtää.

Yleisölle tarkoitettut wc-tilat sijaitsevat pohjakerroksessa, johon johtaa 18 jyrkkää porrasta. Portaikossa on toisella puolella käsijohde.

Näyttelytiloissa ei ole käsijohteita, joten näkövammaisten suositellaan tutustuvan näyttelyihin avustajan kanssa.

Porvoon tuomiokirkko

Tuomiokirkkoon pääsee pyörällisellä apuvälineellä läntisen sisäänkäynnin kautta. Kirkkosalissa on hyvin tilaa liikkua ja alttarille johtaa luiska.

Saapuminen kohteeseen

Tuomiokirkko sijaitsee Porvoon vanhassa kaupungissa alueella, jossa katujen pinta on epätasainen ja päällystetty mukulakivillä. Kirkon aidatulla pihalla on noppakivistä tehtyjä kulkureittejä, joilla on jossain määrin mukulakiviä helpompi liikkua pyöräilisten apuvälineiden kanssa.

Pihalla pysäköinti on kielletty. Saattoliikenne voi kuitenkin ajaa portista sisään pihalle sisäänkäynnin lähelle.

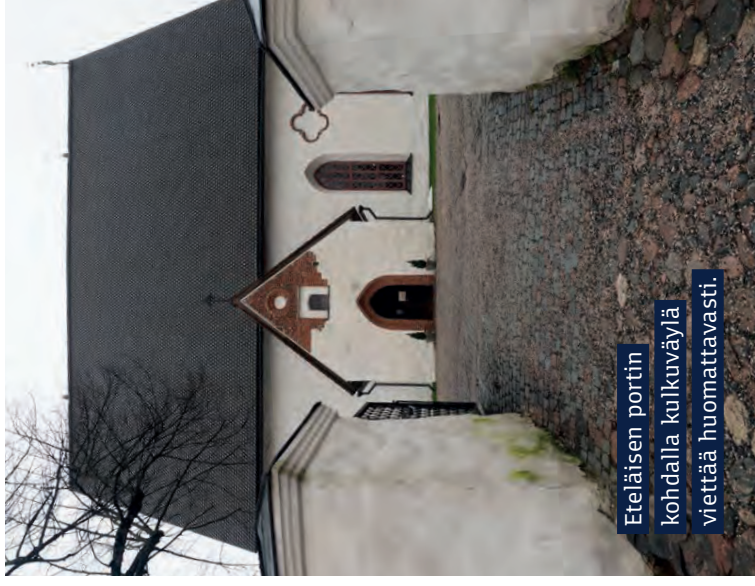
Verkkosivuille on toteutettu virtuaalikiertos kirkossa ja sen pihalla. Kierroksen avulla voi tutustua kohteeseen etukäteen ja arvioida, pystyykö liikkumaan kohteessa itsenäisesti vai tarvitseeko avustajan. Virtuaalikiertos tarjoaa myös mahdollisuuden tutustua kirkkoon etänä.

KEHITYSEHDOTUS Näkövammaisia voisi palvelulla liittämällä visuaaliseen virtuaalikiertokseen kuvailutulkauksen kirkosta.

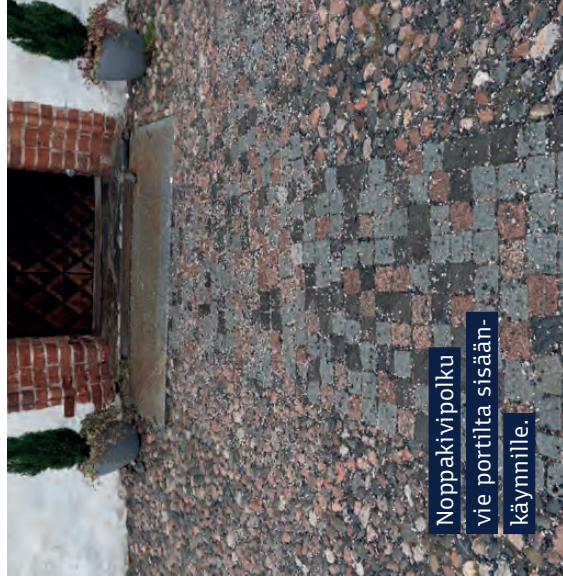
Saavutettavuustieto

Porvoon seurakunnan verkkosivuilla (porvoonseurakunta.fi/porvoon-tuomiokirkko) ei ole tuomiokirkon osalta mitään saavutettavuustietoja.

KEHITYSEHDOTUS Lisätään verkkosivuille saavutettavuustiedot, joissa kerrotaan pysäköinnistä, saattoliikenteestä, pihan pintamateriaalista, sisäänkäynneistä ja kirkkosalista sekä mahdollisesta induktiosilmukasta.

Eteläisen portin kohdalla kulkuväylä viettää huomattavasti.

Noppakivipolku vie portilta sisäänkäynnille.

Infokyltissä on tietoa kirkosta ja linkki virtuaalikiertokseen.

Pysäköinti

Kirkon itäpuolella sijaitsevan portin vieressä on kaksi liikuntaesteisten autopaikkaa, jotka on merkitty liikennemerkillä. Autopaikkojen leveyttä ei voida arvioida, koska niitä ei ole maalattu katukiviin. Paikat rajautuvat toiselta puolelta muuriin siten että apuvälineitä käyttävän matkustajan tai kuljettajan on helpompaa poistua autosta kadun puolelta.

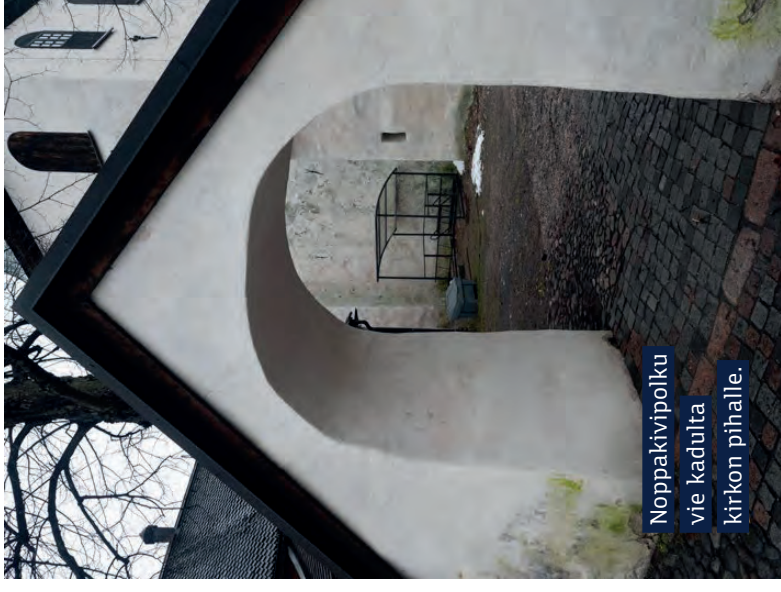
Pysäköintipaikoilta johtaa portin kautta noppakivipolku eteläiselle sisäänkäynnille, joka on portaaton. Polun varrella on käsi- ja selkänojat 43 cm korkea penkki.

KEHITYSEHDOTUS Merkitään liikuntaesteisten autopaikat selkeämmin historialliseen ympäristöön sopivalla tavalla.

Lisätään kirkon pihalle myös penkkejä, joissa on selkä- ja käsi-nojat. Matalalta penkiltä ylös nouseminen voi olla haasteellista ja toisaalta lyhytkasvuiset henkilöt sekä lapset tarvitsevat omat istuimensa. 30–55 cm korkeat istuimet palvelevat erilaisia käyttäjiä.

Liikuntaesteisten pysäköintipaikat on merkitty liikennemerkillä.

Noppakivipolku vie kadulta kirkon pihalle.

Kirkon pihalla on käsi- ja selkänojat penkki.

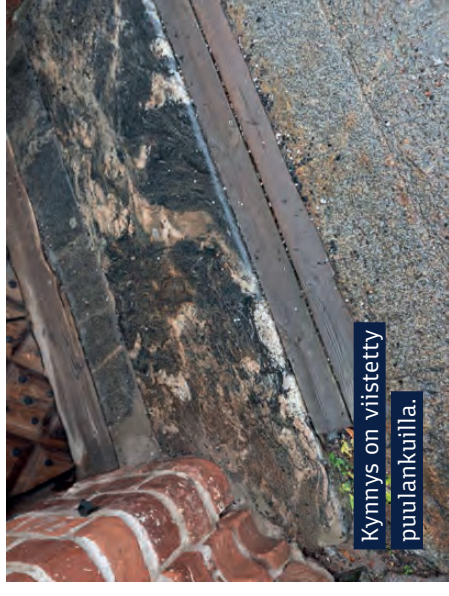
Sisäänkäynti

Esteettömyyskartoituksessa on tarkasteltu eteläistä sisäänkäyntiä, jonka kautta kirkkoon pääsee sisään portaattomasti. Kirkon länsipuolella sijaitsevalle pääsisäänkäynnillä on ulkopuolella porras, jossa ei ole käsijohdetta. Pääsisäänkäynnin sisäpuolella on kolme porrasaskelta, joissa ei ole käsijohdetta.

Eteläisen sisäänkäynnin kivinen kynnys on viistetty puisilla laudoilla, jotka ovat osittain kuluneet.

Ovi on helposti avattavissa kokonaan, jolloin sisään mahtuu leveäkin apuvälineen kanssa.

KEHITYSEHDOTUS Korjataan kuluneet puuosat niin etteivät ne muodosta kompastumisriskiä.

Eteinen

Eteisen lattialla on tukevia mattoja keräämässä kosteutta ja estämässä liukastumista. Lattiamateriaali on liukas ja matto liian lyhyt, joten sen jatkeeksi on asetettu lattialle toinen matto. Matot ovat sinänsä tukevia mutta mattojen raja voi muodostaa kompastumisriskin.

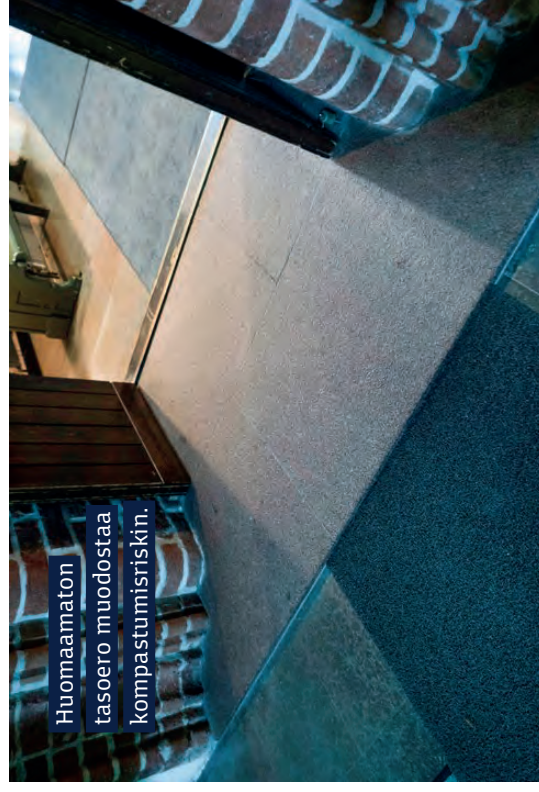
Kirkkosaliin johtavalla kulkuväylällä on 2 cm korkea tasoero ja kynnyks, joka on ulkopuolelta 1 cm ja sisäpuolelta 4 cm korkea. Tämä muodostaa kompastumisriskin, erityisesti askelma, joka erottuu huonosti lattiapinnasta.

Kynnyksiä on yritetty aikaisemmin merkitä huomioteipillä, mutta se ei ole pysynyt kiinni kivilattiassa.

KEHITYSEHDOTUS Korvataan kaksi mattoa yhdellä riittävän pitkällä kompastumis- ja liukastumisriskin vähentämiseksi.

Tutkitaan olisiko mahdollista toteuttaa huomioraita materiaalilla, joka pysyisi tukevasti paikallaan varoittamassa kävijöitä kynnyksistä.

Kun kirkkoa tulevaisuudessa peruskorjataan kiinnitetään huomiota lattiamateriaalien liukkauteen.

Kirkkosali

Kirkkosalin kulkuväylät ovat leveät ja kirkossa on helppo liikkua pyörällisellä apuvälineellä. Kartoituksen aikana kirkossa oli jouluvalaistus, johon kuuluvia sähköjohtoja kulki lattialla muovikoteloilla suojattuina.

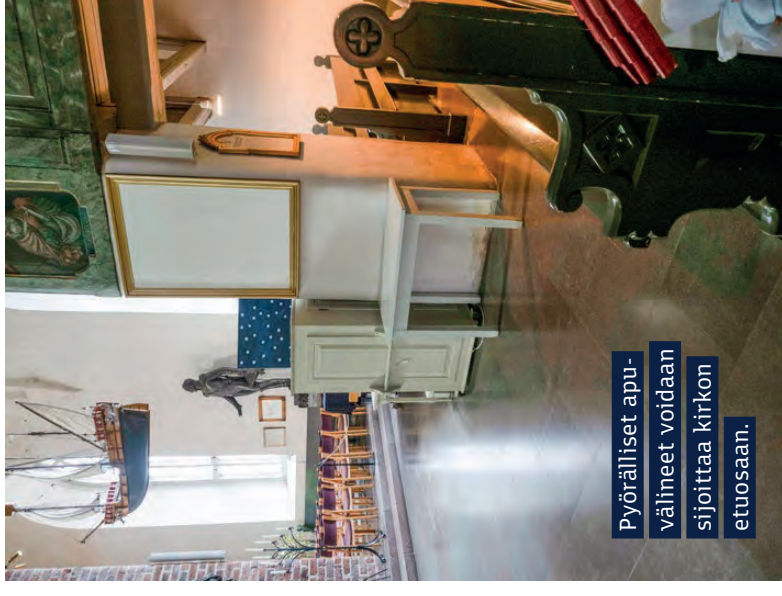
Alttarille johtaa kaksi 12 cm korkeaa porrasaskelmaa. Portaissa ei ole käsijohdetta. Kirkkosalista katsottuna alttarin vasemmassa reunassa on 113 cm leveä ja 135 cm pitkä luiska, jonka kaltevuus on 20 %. Luiskalla on tukeva metallinen 90 cm korkea käsijohde.

Pyörällisillä apuvälineillä liikkuville kävijöille ei ole osoitettu kirkkosalissa virallista paikkaa, mutta yleensä pyörätuolinkäyttäjät asettuvat kirkon etuosaan oikealle.

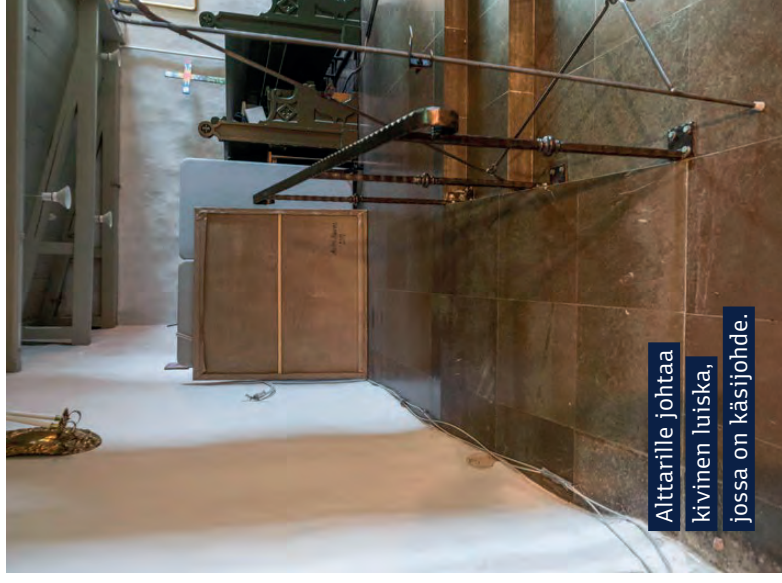
Kirkon penkit ovat 45 cm korkeita ja kirkkosalissa on myös irtotuoleja, joiden korkeus on 43 cm ja 47 cm.

KEHITYSEHDOTUS

Kävijät, joiden on haasteellista nousta matalalta istuimelta, hyötyisivät vielä korkeammista 50–55 cm korkeista istuimista.

Pyörälliset apuvälineet voidaan sijoittaa kirkon etuosaan.

Alttarille johtaa kivinen luiska, jossa on käsijohde.

Muita huomioita

Esteettömyyskartoituksessa on tarkasteltu ainoastaan niitä tiloja, joissa yleisö pääsee liikkumaan vapaasti. Kirkolla ei ole yleisiä WC-tiloja eikä yleisö pääse tavallisesti sakastiin tai kirkon parvelle.

Kartoituksen aikana pikkukirkon saneerauksen tilanne oli epäselvä. Kun pikkukirkko tulevaisuudessa avataan jälleen yleisölle olisi hyvä tehdä esteettömyyskartoitus myös sen osalta ja lisätä tiedot verkkosivuille. Paras vaihtoehto olisi luonnollisesti esteettömyyden huomioiminen jo saneerauksen suunnitteluvaiheessa.

Tiivistelmä

Porvoon Tuomiokirkko sijaitsee Porvoon vanhassa kaupungissa alueella, jossa katujen pinta on epätasainen ja päällystetty mukulakivillä. Kirkon pihalla on noppakivistä tehtyjä kulkuväyliä.

Kirkon itäpuolella sijaitsevan portin vieressä on kaksi liikuntaesteisten autopaikkaa, jotka on merkitty liikennemerkillä.

Kirkon länsipuolella sijaitsevalla pääsisäänkäynnillä on ulkopuolella porras, jossa ei ole käsijohdetta. Pääsisäänkäynnin sisäpuolella on kolme porrasaskelta, joissa ei ole käsijohdetta.

Esteetön sisäänkäynti on kirkon eteläpuolella. Oven kivinen kynnyks on viistetty puisilla laudoilla, jotka ovat osittain kuluneet.

Eteisen ja kirkkosalin välillä on 2 cm korkea tasoero ja kynnyks, joka on ulkopuolelta 1 cm ja sisäpuolelta 4 cm korkea. Eteisen lattia on märkänä liukas.

Alttarille johtaa kaksi 12 cm korkeaa porrasaskelmaa. Portaissa ei ole käsijohdetta. Alttarin vasemmassa reunassa on 135 cm pitkä kivinen luiska, jonka kaltevuus on 20 %. Luiskalla on käsijohde.

Pyörällisten apuvälineiden käyttäjille on tilaa kirkkosalin etuosassa. Henkilökunta auttaa tarvittaessa löytämään sopivan istumapaikan.

Länsirannan taidereitti

Länsirannan taidereitti on vaativa esteetön ulkoilureitti. Se kulkee kevyen liikenteen väylillä, puistoissa ja kujilla Porvoonjoen länsirannalla.

Saapuminen kohteeseen

Länsirannan taidereitin sijaitsee Porvoonjoen länsirannalla. Suurin osa taideteoksista on Taidetehtaan ympäristössä. Teokset on numeroitu mutta reitin kiertämisen voi aloittaa mistä tahansa reitin kohdasta.

Reittiä voi kiertää esimerkiksi kävelen, polkupyörällä tai pyöräiliselä apuvälineellä. Moniin reitin kohteisiin pääsee myös autolla ja reitin varrella on julkisen liikenteen pysäkkejä.

Taidetehtaalla on useita reitin teoksia ja se voi soveltua hyvin aloituspisteeksi pyörällisen apuvälineen käyttäjälle. Taidetehtaan pihalla on esteettömiä pysäköintipaikkoja ja aulassa esteetön WC, johon pääsee Taidetehtaan aukioloaikoina.

Reitille kuuluu erilaisia teoksia, joista suurin osa edustaa visuaalista taidetta. Reitillä on yksi ääniteos mutta heikkonäköiselle tai näkövammaiselle reitti ei muuten ole kovin saavutettava.

Reittikartan etupuolella lukee "Tutustu nykytaiteeseen kävellessä!" Reitillä pystyy kuitenkin liikkumaan muutenkin kuin kävelen.

KEHITYSEHDOTUS Pohditaan, miten reitin saavutettavuutta voisi kehittää siten että myös näkövammaiset voisivat kokea useampia reitin teoksista. Kuvailutulkkausten laatiminen verkkosivuille toisi teokset myös niiden ulottuville, jotka eivät pysty tulemaan paikan päälle tai eivät näe teoksia. (Esimerkkejä Ateneumin verkkosivuilla ateneum.fi/taidekokoelmamme/kuvailutulkkaukset/)

Tuodaan esiin, että reitti sopii muillekin kuin kävelijöille.

Saavutettavuustieto

Porvoon kaupungin verkkosivuilta (porvoo.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kulttuuri/julkisen-taide-ja-taideohjelmat/lansirannan-taideohjelman-hankkeet/) saa ladattua reittikartan PDF-muodossa. Sivulla ei ole saavutettavuustietoja.

KEHITYSEHDOTUS Verkkosivuille lisätään saavutettavuustiedot sekä taidereitin teosten tiedot saavutettavassa muodossa.

Taidereitin teokset
on numeroitu ja
suurin osa helppo
löytää kartan avulla.

Opasteet

Monien teoksen vieressä on yhtenäiset teoskyltit, mutta joidenkin teosten kylttiä ei kartoituskierröksellä löytynyt. Taidereitistä kertovaa kylttiä ei ole reitin varrella tai sitä ei kartoituskierröksellä havaittu.

Osa teoskylteistä eroaa tyyliltään muista. August Eklöfin puistossa oleva teoskyltti on erityisen vaikealukuinen, koska tekstin ja taustan kontrasti ei ole riittävä, teksti on ladottu kauttaaltaan versaaleilla ja osittain tasattu oikealle. Puistossa on myös toinen metallinen kyltti, jossa on suurempi kontrasti mutta hankala fontti ja sommittelu.

Alueella on myös muita ulkoilureittien opasteita, joiden yhteydessä voisi olla luontevaa mainita taidereitistä.

KEHITYSEHDOTUS

Varmistetaan, että kaikkien teosten yhteydessä on helposti löydettävät ja helppolukuiset teoskyltit. Huolehditaan erityisesti, että tekstin koko sekä tekstin ja taustan kontrasti ovat riittävät.

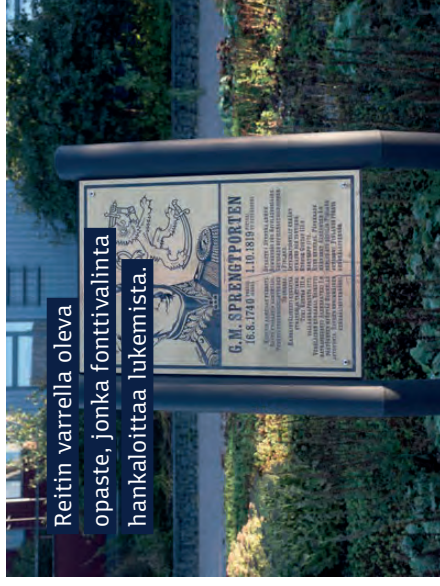
Yhteinen opaskyltti voisi innostaa satunnaisia kävijöitä tutustumaan reittiin. Kyltissä voisi olla verkkosivuille johtava QR-koodi, jonka avulla teostiedot saataisiin pidettyä ajan tasalla.

Teoksen 16 kyltissä on paljon melko pientä tekstiä.

Yleisopaste, jossa ei ole mainittu taidereittiä.

Reitin varrella oleva opaste, jonka fonttivalinta hankaloittaa lukemista.

Taidereitin useimmat teoskyltit ovat selkeitä.

Teoksen 17 kyltissä on QR-koodi, joka ei toimi.

Teoksen 5 kyltti on hyvin vaikealukuinen.

Liikkuminen reitillä

Reitillä on erilaisia pintamateriaaleja kuten asfalttia, soraa ja kiveystä. Suurin osa reitistä soveltuu liikkumiseen pyörällisen apuvälineen kanssa, mutta paikoitellen kartoitushetkellä kohdatiin asfalttivaurioita ja pehmeää hiekkaa. Osassa risteyksistä reitin varrella joutuu yltämään katujen reunakiviä.

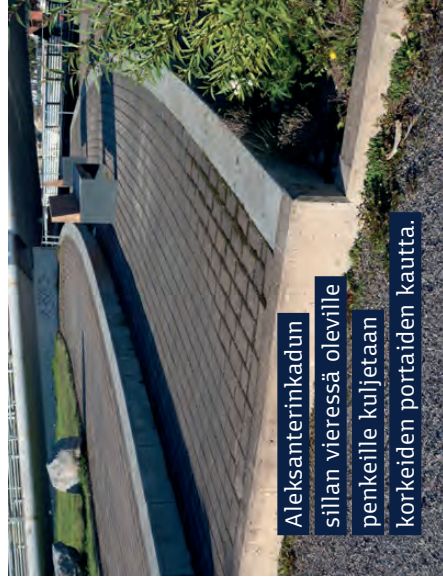
Reittiä voisi luonnehtia vaativaksi esteettömäksi reitiksi. Reitillä pyörällisen apuvälineen kanssa liikkumiseen voidaan tarvita avustajaa, erityisesti jos alueella on tietöitä.

Reitin varrella on runsaasti erilaisia istuimia, joista osassa on selkänoja. Istuimien korkeus vaihtelee 43–48 cm välillä.

Talviaikaan liikkuminen reitillä on haastavampaa ja riippuu täysin väylien kunnossapidosta.

KEHITYSEHDOTUS Huolehditaan siitä, että liikkuminen tie- ja rakennustyömaiden kohdalla on yhtä sujuvaa kuin normaalitilanteessa.

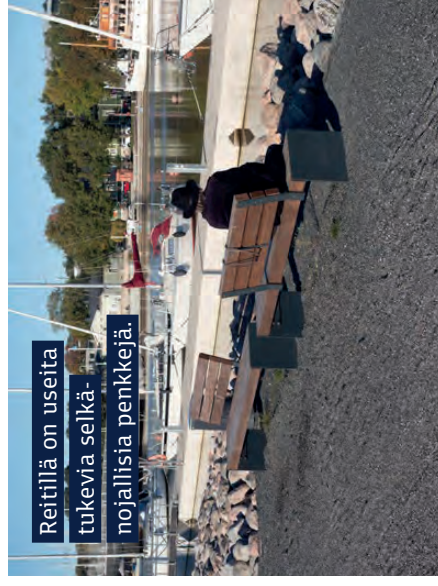
Lisätään reitille eri korkeudella olevia sateelta suojattuja istuimia, jotka palvelevat erityisesti henkilöitä, jotka tarvitsevat lepo- taukoja reitillä liikkueensa. 30–55 cm korkeat istuimet sopivat mahdollisimman monille.

Aleksanterinkadun sillan vieressä oleville penkeille kuljetaan korkeiden portaiden kautta.

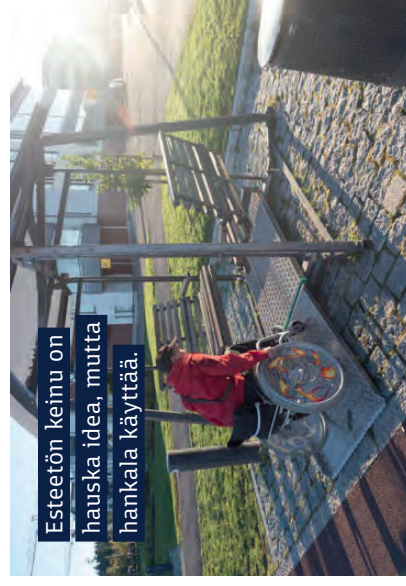
Taidetehtaan pihan työmaa hankaloittaa liikkumista.

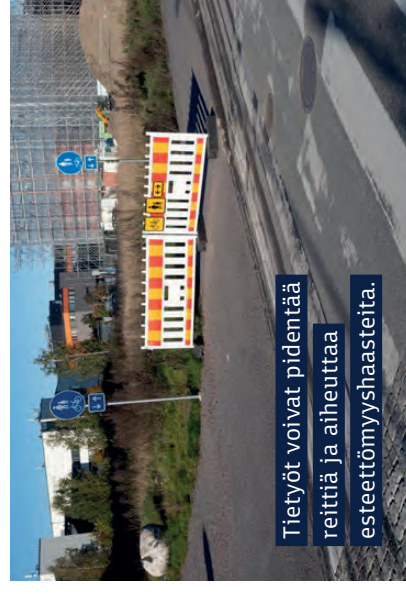
Reitillä on useita tukevia selkänojallisia penkkejä.

Erilaisille käyttäjille olisi hyvä tarjota myös korkeampia istuimia.

Esteetön keinu on hauska idea, mutta hankala käyttää.

Tietyöt voivat pidentää reittiä ja aiheuttaa esteettömyyshaasteita.

Teokset

1

1 Anssi Pulkkinen & Taneli Rautiainen: Asetelma

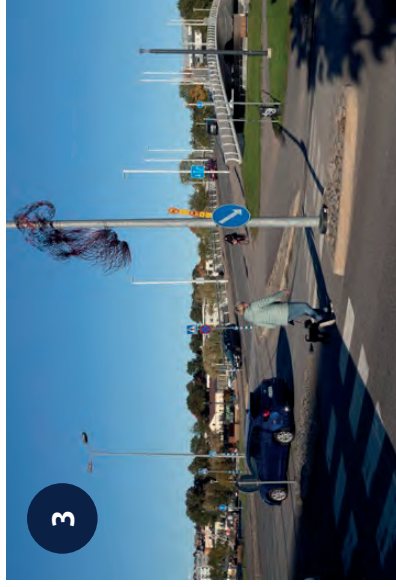
Teos on tavallisesti helposti saavutettavissa mutta kartoitushetkellä Taidetehtaalla oli meneillään rakennustyö, joka vaikeutti liikkumista alueella.

2

2 Corinna Helenelund: Kohta

Teos on helposti saavutettavissa kadulta päin, mutta parkkipaikalta laskeutuvista portaista puuttuu käsijohde.

3

3 Kirsi Kaulanen & Aaron Heino: Aistikas

Teos on periaatteessa helposti saavutettavissa mutta ajoradoilla ja niiden välissä liikkua tulee noudattaa erityistä varovaisuutta.

4 Tommi Toija: Litet Paradis & Kukulan kuningas

Länsipuolen teoksen luo kulkeva jalkakäytävä on varsin ahdas, kapeimmillaan 66 cm. Teoksen ympärillä on epätasainen kiveys.

Itäpuolen teos on melko helposti saavutettavissa sorapäälysteistä kevyen liikenteen väylää pitkin.

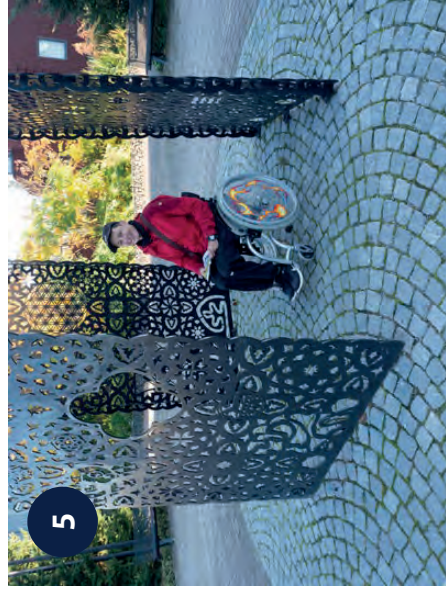
4

4

4

5

5 Ylva Holländer & Kirsi Kaulanen: Valtiopäivätriptyykki

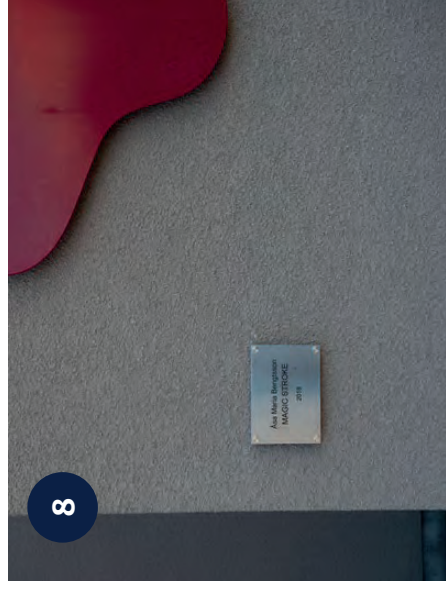
Teos on helposti saavutettavissa erityisesti joelta päin tultaessa. Teoksen ympärillä on hieman epätasainen kiveys, jolla pystyy kuitenkin liikkumaan useimmilla apuvälineillä.

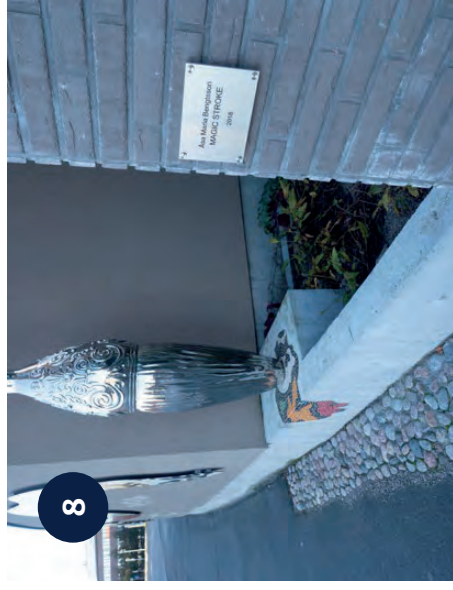
7

7 Kislöw & Kreemos: Twice

Moniosainen teos on pääosin helposti saavutettavissa. Reunakivet voivat hankaloittaa aivan teoksen lähelle pääsemistä mutta teos soveltuu hyvin katseltavaksi kauempaa.

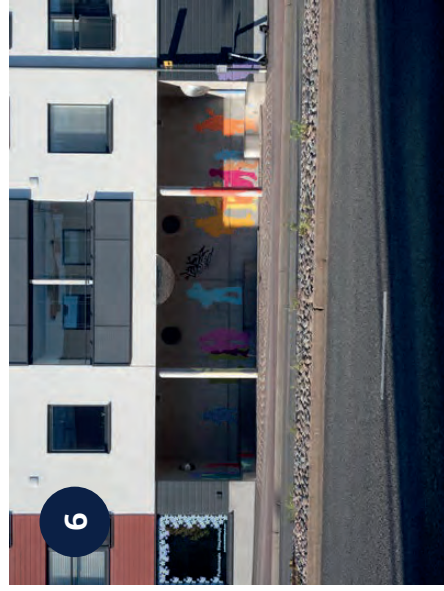
8

8

8 Åsa Maria Bengtsson: Magic Stroke

Teos on periaatteessa helposti saavutettavissa. Jalkakäytävä viettää teoksen kohdalla noin 4 %, joten pyörällisellä apuvälineellä tai polkupyörällä liikuttaessa huomio voi keskittyä teoksen sijasta ohjaamiseen.

6

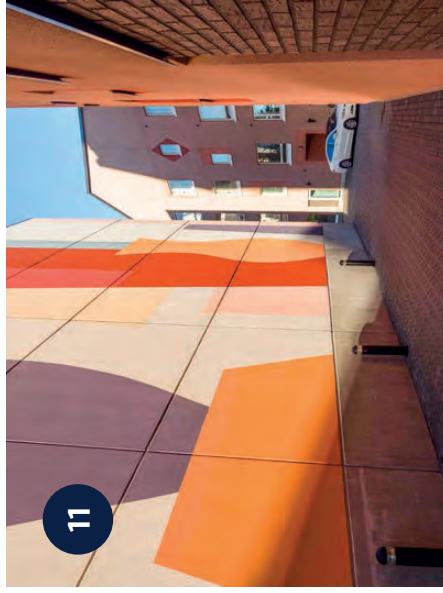
6 Petri Hytönen: Värijuhlat

Teos on helposti saavutettavissa.

9 Marko Vuokola: Green Flash

10 Kirsti Taiviola: Loisto

Teoksia oli hankala löytää. Kohdetta käytiin tutkimassa päivänvalossa ja pimeällä, mutta kartoitushetkellä jäi epäselväksi mihin aikaan ne olisivat näkyvissä ja toimivatko ne ylipäätään.

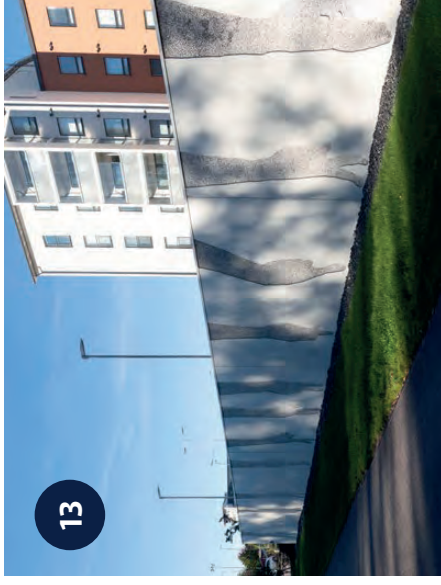
11 Astrid Sylwan: Delphi

Teos on periaatteessa helposti saavutettavissa mutta sisäpiha viettää teoksen kohdalla noin 5 %.

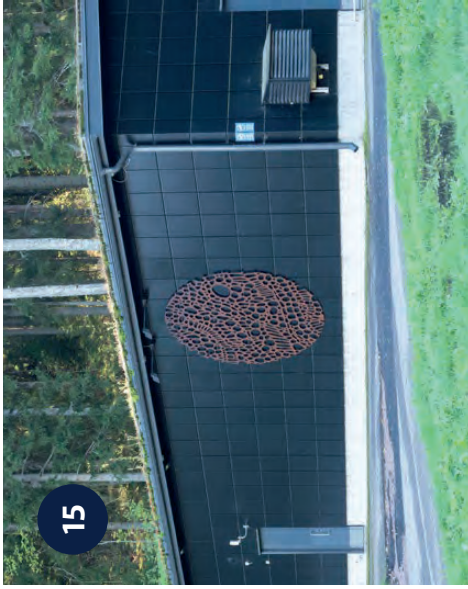
12 Sari Palosaari: Draft

Teos on periaatteessa helposti saavutettavissa. Mutta sisäänkäynnille johtava luiska, jonka kautta teokseen pääsisi tutustumaan tarkemmin, oli kartoitushetkellä osittain hiekkainen ja kasvillisuuden kaventama.

13 Arja Kärkkäinen: Vuoronumerolla

Teos on periaatteessa helposti saavutettavissa mutta kartoitushetkellä alueella oli asvaltti-vaurioita, jotka vaikeuttivat teoksen luo liikkumista. Teoksen luo joen suunnalta vievä kevyen liikenteen väylä viettää noin 5 %.

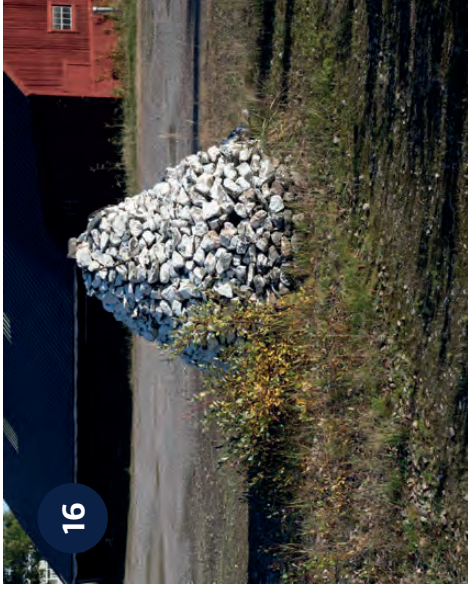

15

15 Paula Salmela: Virtaus

Teoksen luo kulkevan väylän kaltevuus on 7–12 %. Kartoitushetkellä asvaltissa oli suuria vaurioita, jotka vaikeuttivat liikkumista merkittävästi.

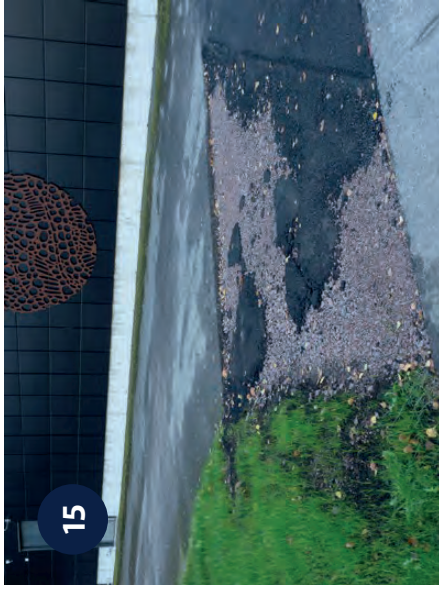
Teos sijaitsee kauempana muista teoksista hiekkapäälysteisen kevyen liikenteen väylän päässä. Väylän kaltevuus on enimmillään 4 %.

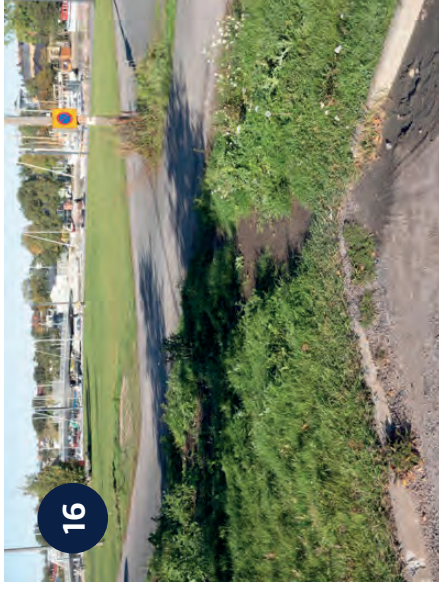
16

16 Maj-Britt Huovila & Laura Lyyti: Kummeli

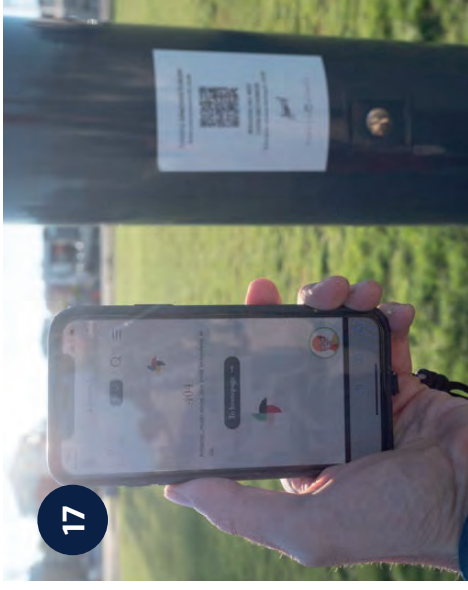
Teoksen ympärillä on soraa, johon oli kartoitushetkellä kasvanut heinikköä, joka hankaloittaa liikkumista. Sateisella ilmalla teoksen viereen voi syntyä vesilätäköitä. Teoksen lähellä olevalta pysäköintipaikalta on syntynyt teoksen luo epä-tasainen ja hankalasti kuljettava polku.

15

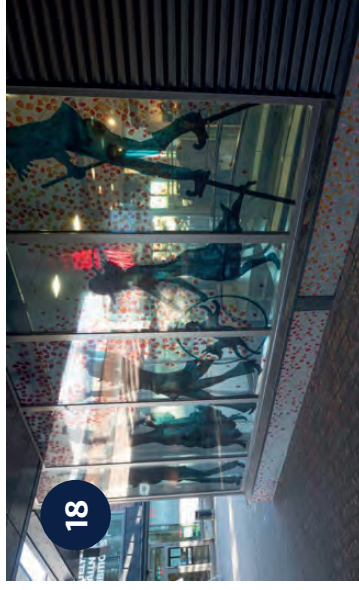
16

17

17 Maija Hynninen, Minna Leinonen & Jussi Suonikko, Jennah Vainio: Äänitaideteos

Kartoitushetkellä ääniteos ei toiminut reittikarttaan merkityn aikataulun mukaisesti. QR-koodi ei johtanut toimivalle verkkosivulle.

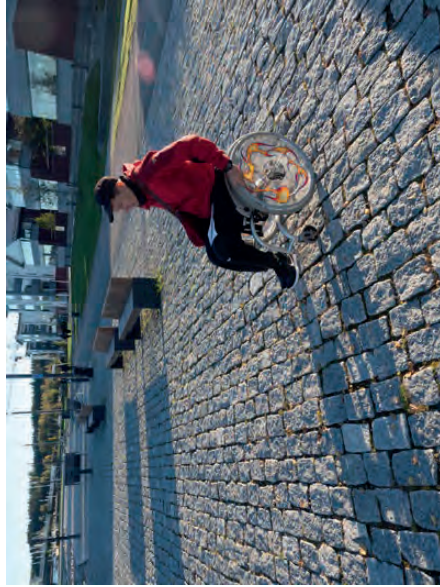
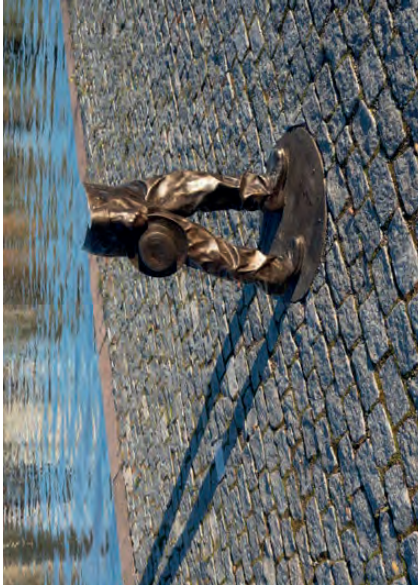

18

18 Nelli Nio: Floraion

Teos on helposti saavutettavissa lännen suunnasta, jossa kuja on jokseenkin tasainen. Idän puolelta saavuttaessa kujan kaltevuus on jopa 8 %.

Muita huomioita

Teoskokonaisuus, jota ei ole merkitty karttaan

Teoskokonaisuuden tämän osan ympärillä on epätasainen kiveys, jolla liikkuminen pyörällisellä apuvälineellä on hankalaa.

Kuvakehykset, joita ei ole merkitty karttaan

Matalampi kehys on sopivalla korkeudella keskimittaiselle pyörätuolinkäyttäjälle, mutta nurmilla liikkuminen on hankalaa.

Yhden kehyksen madaltaminen ja sijoittaminen tukevalle alustalle tekisi kokonaisuudesta saavutettavamman erilaisille vierailijoille.

Reitin varrella oleva pylvä

Pylvään käyttötarkoitus jäi epäselväksi eikä sitä ole merkitty karttaan. 120 cm korkeudella sijaitsevat tasot ovat pyörätuolinkäyttäjälle liian korkealla.

Tiivistelmä

Länsirannan taidereitti on vaativa esteetön ulkoilureitti. Se kulkee kevyen liikenteen väylillä, puistoissa ja kujilla Porvoonjoen länsirannalla. Suurin osa reitin kohteista sijaitsee Taidetehtaan läheisyydessä. Etäisin kohde on noin yhden kilometrin matkan päässä Taidetehtaalta.

Taidetehtaan pihalla on esteettömiä pysäköintipaikkoja ja aulassa esteetön WC, johon pääsee Taidetehtaan aukioloaikoina.

Taidereitillä on erilaisia pintamateriaaleja kuten asvalttia, soraa ja kiveystä. Suurin osa reitistä soveltuu liikkumiseen pyörällisen apuvälineen kanssa, mutta liikkumiseen voidaan tarvita avustajaa. Reitillä ylitetään katuja ja osassa risteyksistä joutuu kulkemaan katujen reunakivien yli. Paikoitellen reitillä voi olla pehmeää hiekkaa.

Reitin varrella on runsaasti erilaisia istuimia, joilla voi levähtää.

Talviaikaan kaikkiin reitin kohteisiin ei välttämättä pääse tutustumaan.